

Inhoud en afstand

De relatie tussen de provincie Limburg en
de Limburgse Huizen

23 januari 2007

ISBN 978-90-8768-005-3

Inhoudsopgave

1	Conclusies en aanbevelingen	4
1.1	Besteed meer aandacht aan inhoudelijk debat en doelrealisatie	5
1.2	Spreek niet langer in algemene termen over ‘de Huizen’	6
1.3	Voer de inhoudelijke discussie vanuit het perspectief van de bredere provinciale beleidscyclus	6
1.4	Voorkom een te grote afhankelijkheid van op afstand geplaatste instellingen	7
2	Inleiding	8
2.1	Aanleiding onderzoek	8
2.2	Context onderzoek	9
2.3	Probleemstelling en onderzoeksvragen	9
2.4	Onderzoeksaanpak	10
3	Limburgse Huizen	12
3.1	Achtergrond	12
3.2	Organisatie Limburgse Huizen	12
4	Provinciale beleidsdoelstellingen	24
4.1	Huis voor de Sport	24
4.2	Huis voor de Kunsten	26
4.3	Huis voor de Zorg	27
4.4	Bibliotheekhuis	30
5	Subsidierelatie provincie - Limburgse Huizen	34
5.1	Procesafspraken	34
5.2	Specifieke afspraken	37
5.3	Herijking subsidierelaties	46
6	Reactie Gedeputeerde Staten	50
7	Nawoord rekenkamer	54
Bijlage 1	Overzicht geraadpleegde documenten	56
Bijlage 2	Overzicht geïnterviewde personen	64
Bijlage 3	Normenkader	66

1 Conclusies en aanbevelingen

Voor de uitvoering van haar beleid maakt de provincie onder meer gebruik van op afstand geplaatste instellingen. Tot deze instellingen behoren onder andere de Limburgse Huizen: Huis voor de Sport, Huis voor de Kunsten, Huis voor de Zorg en Bibliotheekhuis. Voor de publieke taken, die de Limburgse Huizen namens de provincie verrichten, ontvangen zij jaarlijks een bedrag aan subsidie van de provincie. In 2005 ging het om een bedrag van € 5.829.626 en in 2006 is aan hen gezamenlijk een bedrag van € 5.634.881 toegezegd.

Gezien de maatschappelijke relevantie van de taken die de Huizen verrichten en de omvang van de publieke middelen die hiermee gepaard gaan, acht de Zuidelijke Rekenkamer een onderzoek naar de subsidierelatie tussen de provincie Limburg en de Limburgse Huizen van belang. Zij heeft in de periode juni 2006 tot en met oktober 2006 onderzocht in hoeverre de wijze waarop de provincie Limburg momenteel invulling geeft aan haar relatie met de Limburgse Huizen voldoende waarborgen biedt voor de realisatie van de provinciale beleidsdoelstellingen. Het onderzoek heeft betrekking op de periode vanaf het moment van oprichting van de betreffende Huizen tot 1 oktober 2006.

Het onderzoek van de rekenkamer heeft plaatsgevonden binnen de context van het in 2003 gestarte provinciale project 'Herijking Provinciale Subsidierelaties'. Het doel van dit project, dat thans nog gaande is, is (bestaande) relaties tussen provincie en subsidieontvangers doelmatiger, doeltreffender en transparanter te maken en de risico's voor de provincie in deze relaties te beperken.

De rekenkamer heeft de centrale vraagstelling nader uitgewerkt in de volgende onderzoeksvragen:

1. Hoe heeft de provincie de relatie met de Limburgse Huizen vormgegeven?
2. Welke beleidsdoelstellingen wil de provincie realiseren met de instelling van de Limburgse Huizen?
3. In hoeverre draagt de huidige relatie met de Limburgse Huizen bij aan het realiseren van de beleidsdoelstellingen?
4. In hoeverre zijn maatregelen in het kader van het herijkingsproject en specifiek op de Limburgse Huizen toegesneden maatregelen uitgevoerd?
5. Voldoen deze maatregelen overigens ook aan eisen die gesteld kunnen worden aan het toezicht op en de verantwoording door 'op afstand geplaatste' instellingen?

De rekenkamer stelt bepaalde eisen aan de invulling van de relatie tussen de provincie en op afstand geplaatste instellingen (zie bijlage 3). De rekenkamer is van mening dat wat betreft de Limburgse Huizen aan deze eisen op hoofdlijnen wordt voldaan. Mede naar aanleiding van (financiële) problemen bij Stichting Symbiose en het Monumentenhuis, is in het kader van het herijkingsproject de afgelopen jaren

sprake geweest van een aanscherping van regels en regelgeving met betrekking tot het subsidieproces. Met name ten aanzien van de subsidieverstrekking door de provincie, waaronder een aanpassing van de subsidieverordening, en de verantwoording door de Limburgse Huizen, is een aantal maatregelen genomen die naar de mening van de rekenkamer hebben geleid tot meer transparantie en structuur in de betreffende subsidierelaties.

Het onderzoek van de rekenkamer leidt daarnaast tot de volgende conclusies en aanbevelingen.

1.1 Besteed meer aandacht aan inhoudelijk debat en doelrealisatie

Wat de Limburgse Huizen betreft, concludeert de rekenkamer dat de focus van de maatregelen tot nu toe vooral gericht is geweest op beheersmatige aspecten van de subsidierelatie. Gezien het tumult dat zowel binnen de provincie als via de media in de Limburgse samenleving na het faillissement van het Monumentenhuis rondom de Huizen ontstond, acht de rekenkamer dit op zich begrijpelijk. Zij is evenwel van mening dat de focus op de formele structuur en beheerstechnische maatregelen om herhaling van problemen te voorkomen en 'rust' te creëren, ten koste is gegaan van een meer inhoudelijk debat over fundamentele vragen als: wat wil de provincie met de Huizen bereiken, hoe kunnen de Huizen daarop aangestuurd worden en wat voor kennis en kunde is daarvoor intern bij de provincie vereist? Over deze vragen heeft niet of nauwelijks discussie plaatsgevonden. De rekenkamer heeft geconstateerd dat de Huizen een aanzienlijke mate van beleidsvrijheid hebben en deze benutten door in meerdere of mindere mate hun eigen koers te bepalen. De rekenkamer is van mening dat deze situatie het risico in zich draagt dat de provincie op dit punt de controle over de Huizen kwijtraakt en daarmee te afhankelijk wordt van de Huizen.

Gezien bovenstaande constatering acht de rekenkamer het onderzoek van de provinciale Unit Control naar de doeltreffendheid en doelmatigheid van het subsidie-instrument en de maatregelen die de provincie naar aanleiding daarvan in 2007 wil nemen een stap in de goede richting. Het toetsen van de provinciale doelstellingen op hun mate van concreetheid en de mogelijkheid om op basis daarvan heldere prestatieafspraken te maken, is naar de mening van de rekenkamer een belangrijke eerste stap bij de ontwikkeling van een instrumentarium waarmee de provincie op afstand geplaatste instellingen/de Limburgse Huizen meer op inhoud kan gaan aansturen.

Op basis van haar onderzoek concludeert de rekenkamer dat daarnaast echter nog een aantal andere zaken nader aandacht behoeft. Deze worden hieronder in de volgende aanbevelingen weergegeven.

1.2 Spreek niet langer in algemene termen over 'de Huizen'

Hoewel ze alle vier (Huis voor de Sport, Huis voor de Kunsten, Huis voor de Zorg en Bibliotheekhuis) onder de noemer Huizen geschaard worden verschillen de Huizen onderling aanzienlijk van elkaar. Deze verschillen hebben zowel betrekking op organisatorische, juridische, financiële als bedrijfsmatige aspecten. Het Huis voor de Kunsten en het Huis voor de Zorg hebben bijvoorbeeld alleen een (financiële) relatie met de provincie. Het Huis voor de Sport daarentegen heeft een relatie met meerdere 'founders', waaronder de provincie, en het Bibliotheekhuis kent naast de provincie betalende klanten die producten afnemen. Gelet op dit soort specifieke verschillen tussen de organisaties, is het naar de mening van de rekenkamer beter om niet het collectief maar de specifieke organisaties aan te spreken. Temeer ook vanwege het feit dat als er zich bij één van de Huizen een probleem voordoet, alle Huizen daar hinder van ondervinden. De rekenkamer acht dat onwenselijk.

1.3 Voer de inhoudelijke discussie vanuit het perspectief van de bredere provinciale beleidscyclus

Naar de mening van de rekenkamer dient de inhoudelijke discussie over de invulling van de provinciale relatie met op afstand geplaatste instellingen/de Limburgse Huizen te beginnen bij Provinciale Staten. Zij dienen op hoofdlijnen en gericht op een meerjarig perspectief de vraag te beantwoorden welk provinciaal beleid dient te worden uitgevoerd (kaderstelling). Tevens dienen zij te bepalen hoeveel middelen daarvoor (jaarlijks) ter beschikking worden gesteld. Het is vervolgens aan Gedeputeerde Staten om te bepalen of en zo ja in welke mate instellingen buiten de provincie in aanmerking komen voor de uitvoering van het provinciale beleid. Deze manier biedt de provincie de mogelijkheid om meer flexibel om te gaan met provinciale middelen. Deze flexibiliteit kan naar de mening van de rekenkamer nog verhoogd worden door het gericht inzetten van projectsubsidies in plaats van alle middelen onder te brengen in de algemene exploitatie van een instelling. Op termijn wordt het daarmee voor de provincie ook gemakkelijker om op onderdelen een zekere mate van marktwerking te introduceren, althans de mogelijkheid daartoe in eigen hand te houden.

Indien een keuze is gemaakt voor bepaalde instellingen dienen met deze instellingen concrete afspraken te worden gemaakt over door hen te leveren prestaties en de daarmee te bereiken effecten. Gedeputeerde Staten dienen voorts inzicht te hebben in de mate waarin de geplande prestaties en effecten al dan niet door de instellingen zijn/worden bereikt en wat de oorzaken zijn van achterblijvende resultaten. Hierover dienen zij Provinciale Staten (periodiek) te informeren. De verantwoordingen door de instellingen dienen deze informatie op te leveren. Op basis van de opgeleverde informatie dient de provincie zich (jaarlijks) een oordeel te vormen over de vraag of de instellingen voldoen aan de eisen die aan hun functioneren worden gesteld. Deze beoordeling dient tot conclusies te leiden over

de doelmatigheid en doeltreffendheid van beleid. Voorts moet de provincie de beleidsuitvoering kunnen bijsturen of zelfs anders kunnen inrichten als de instellingen niet goed functioneren. Aan het eind van de beleidscyclus dient het beleid en de uitvoering daarvan geëvalueerd te worden. Op basis daarvan dient (opnieuw) te worden afgewogen of het beleid al dan niet wordt voortgezet en zo ja, op welke manier.

1.4 Voorkom een te grote afhankelijkheid van op afstand geplaatste instellingen

Om de Huizen adequaat aan te kunnen sturen op en vanuit de inhoud, moet de provincie voldoende kennis, kunde en capaciteit in huis hebben. Wat dat betreft vindt de rekenkamer dat het aantal fte's, dat momenteel binnen de provincie beschikbaar is om zich beleidsmatig met de aansturing van de Huizen bezig te houden, in een ongunstige verhouding staat tot het aantal fte's waarover de Huizen beschikken. Dit werkt naar de mening van de rekenkamer de situatie in de hand dat de Huizen zelf in sterke mate inhoud geven aan het provinciale beleid dat ze vervolgens ook zelf uitvoeren. Zolang deze situatie zich voordoet, is er in de ogen van de rekenkamer niet zo zeer sprake van 'op afstand geplaatste instellingen', maar meer van provinciale diensten voor beleid en uitvoering op specifieke terreinen.

Door de onlangs binnen de provincie afgeronde reorganisatie zijn de juridische, financiële en administratieve aspecten van het subsidieproces ondergebracht bij een nieuwe afdeling Vergunningen en Subsidies. Hierdoor hebben de beleidsmedewerkers die zich bezighouden met de aansturing van de Huizen weliswaar meer ruimte gekregen om een inhoudelijke bijdrage te leveren aan de totstandkoming van beleid, maar de rekenkamer betwijfelt of deze ruimte voldoende is. Zij beveelt dan ook aan om de omvang en kwaliteit van de inhoudelijke aansturing door de provincie kritisch tegen het licht te houden.

2 Inleiding

2.1 Aanleiding onderzoek

Op 16 november 1999 hebben Provinciale Staten (PS) van Limburg besloten (H-279) tot de inrichting van resourcecentra of Huizen om de samenwerking tussen maatschappelijke organisaties op de terreinen van welzijn, zorg, sport en cultuur te stimuleren. In 1997 was al het Monumentenhuis opgericht. Vervolgens zijn het Huis voor de Sport in 2002, het Huis voor de Zorg en het Centrum voor Amateurkunsten¹ in 2003 en het Bibliotheekhuis in 2004 opgericht.

In de achterliggende periode zijn de Limburgse Huizen regelmatig onderwerp van discussie geweest in verschillende gremia van het Provinciehuis. Aanleiding daarvoor vormden met name de bestuurlijke en financiële problemen, die zich vanaf 2000 hebben voorgedaan bij het Monumentenhuis en uiteindelijk in juni 2005 hebben geleid tot het faillissement van dit huis. Centraal in de discussie staan vragen omtrent het vermogen van de Huizen om 'op eigen benen' te staan, vraagsturing en de relatie tussen de provincie als subsidiegever en de Huizen.

De Limburgse Huizen ontvangen, evenals overige instellingen die op afstand zijn geplaatst van de provincie, jaarlijks van de provincie een bedrag aan subsidie voor de uitvoering van publieke taken. In 2005 hebben de Huizen gezamenlijk een bedrag van € 5.829.626² ontvangen en in 2006 is aan hen gezamenlijk een bedrag van € 5.634.881 toegezegd op basis van hun werkplannen en begrotingen 2006³.

Gezien de maatschappelijke relevantie van de taken die de Limburgse Huizen namens de provincie verrichten en de omvang van de publieke middelen die hiermee gemoeid gaat, vindt de Zuidelijke Rekenkamer dat:

- de provincie er voor dient te zorgen dat verantwoordelijkheden en bevoegdheden duidelijk zijn vastgelegd en op het naleven daarvan toezicht dient te houden;
- de instellingen zich op transparante wijze over hun prestaties dienen te verantwoorden.

Hiervan uitgaande acht de rekenkamer een onderzoek naar de relatie tussen de provincie Limburg en de Limburgse Huizen van belang.

¹ Vanaf 16 mei 2005 Huis voor de Kunsten.

² Bron: Voortgangsrapportage herijking subsidierelaties, Statencommissie (SC) Financiën en Algemene Zaken, 23 juni 2006.

³ Bron: Subsidiebeschikkingen 2006 voor de Huizen.

2.2 Context onderzoek

Op basis van een eerste inventarisatie heeft de rekenkamer geconstateerd dat de 'problematiek van de Huizen' in de bredere context van het project 'Herijking Provinciale Subsidierelaties' dient te worden geplaatst. Dit project is begin 2003 in opdracht van Gedeputeerde Staten (GS) gestart⁴ en heeft als doel om (bestaande) relaties tussen provincie en subsidieontvangers doelmatiger, doeltreffender en transparanter te maken en de risico's voor de provincie in deze relaties te beperken.

Het uitgangspunt dat bij de herijking van de subsidierelaties wordt gehanteerd luidt als volgt:

'De provincie gaat meer sturen op de gewenste uitkomst en/of het gewenste resultaat (en dus minder op de invoer en nog minder op beheer of proces). De provincie zal meer afstand gaan houden en minder betrokken zijn, hetgeen ook betekent dat de provincie minder risico gaat lopen. Dit betekent ook dat de subsidieontvangers meer eigen ruimte en meer verantwoordelijkheid moeten krijgen.'

Om dit te bewerkstelligen is inmiddels een aantal stappen gezet, waaronder een doorlichting van bestaande subsidierelaties op bestuurlijke, juridische, financiële, bedrijfseconomische en organisatorische risico's. Hieruit is naar voren gekomen dat de Huizen tot de meest complexe en risicovolle subsidierelaties van de provincie behoren. Om de risico's zo goed mogelijk af te dekken dan wel te minimaliseren zijn acties, met bijbehorend tijdpad, aangekondigd⁵. Naast deze acties hebben GS in reactie op de discussie in de Staten(commissies) over het functioneren van de Limburgse Huizen, specifieke toezeggingen gedaan om problemen betreffende deze Huizen op te lossen, dan wel te voorkomen⁶.

2.3 Probleemstelling en onderzoeksvragen

Met het onderzoek stelt de rekenkamer zich ten doel PS handreikingen te bieden om de relatie tussen provincie en op afstand geplaatste instellingen in het algemeen en de Limburgse Huizen in het bijzonder, doeltreffender en transparanter te maken.

De centrale vraagstelling van het onderzoek luidt:

⁴ Het project loopt thans nog. In een door de Unit Control opgesteld rapport 'Doeltreffendheid en doelmatigheid van provinciale subsidies' (10 oktober 2006), worden de resultaten tot dan toe en nog te nemen stappen in 2006 en 2007 in het kader van dit project weergegeven.

⁵ Bron: Discussiestuk inzake herijking subsidierelaties, SC Financiën en Algemene Zaken, 15 maart 2005.

⁶ Bron: Brief van GS aan de SC voor Welzijn, Zorg en Cultuur, 6 september 2005.

In hoeverre biedt de wijze waarop de provincie Limburg momenteel invulling geeft aan haar relatie met de Limburgse Huizen voldoende waarborgen voor de realisatie van haar beleidsdoelstellingen?

Deze centrale vraagstelling is nader uitgewerkt in de volgende onderzoeksvragen:

1. Hoe heeft de provincie de relatie met de Limburgse Huizen vormgegeven?
2. Welke beleidsdoelstellingen wil de provincie realiseren met de instelling van de Limburgse Huizen?
3. In hoeverre draagt de huidige relatie met de Limburgse Huizen bij aan het realiseren van de beleidsdoelstellingen?
4. In hoeverre zijn maatregelen in het kader van het herijkingsproject en specifiek op de Limburgse Huizen toegesneden maatregelen uitgevoerd?
5. Voldoen deze maatregelen overigens ook aan eisen die gesteld kunnen worden aan het toezicht op en de verantwoording door 'op afstand geplaatste' instellingen?

2.4 Onderzoeksaanpak

De rekenkamer heeft het onderzoek binnen de provincie Limburg naar de invulling van haar subsidierelatie met de Limburgse Huizen verricht in de periode juni 2006 tot en met oktober 2006. De periode van onderzoek heeft betrekking op het moment van oprichting van de betreffende Huizen tot 1 oktober 2006.

Beantwoording van de eerste vier onderzoeksvragen heeft plaats gevonden aan de hand van documentanalyse en verdiepende interviews met ambtelijk en bestuurlijk betrokkenen en vertegenwoordigers van de Limburgse Huizen. Een overzicht van geraadpleegde documenten en geïnterviewde personen is opgenomen in bijlage 1, respectievelijk bijlage 2.

Voor het beantwoorden van de vijfde onderzoeksvraag is het verzamelde feitenmateriaal uit het dossieronderzoek en de verdiepende interviews getoetst en beoordeeld aan de hand van een door de rekenkamer opgesteld normenkader. Dit normenkader bevat normen met betrekking tot het toezicht door de provincie op 'op afstand geplaatste instellingen' en de verantwoording van deze instellingen aan de provincie. De normen sluiten aan bij de opvattingen en uitgangspunten, zoals die thans op Rijksniveau⁷ ten aanzien van deze aspecten gelden. Het normenkader is opgenomen in bijlage 3.

⁷ *Handreiking Reviewbeleid*, Ministerie van Financiën, juni 2002; *Handreiking Toezicht op Rechtspersonen met een Wettelijke Taak*, Algemene Rekenkamer, maart 2001; *Checklist voor publiek-private arrangementen*, Algemene Rekenkamer, september 2005; *Kaderstellende visie op Toezicht*, Ministerie van BZK, oktober 2005; *Handreiking Verantwoord Verslagleggen door Rechtspersonen met een Wettelijke Taak*, Algemene Rekenkamer, januari 2000; *Code goed bestuur uitvoeringsorganisaties*, Handvestgroep Publiek Verantwoorden, oktober 2005.

3 Limburgse Huizen

3.1 Achtergrond

Bij besluit van 16 november 1999 (H-279-1) hebben PS van Limburg besloten tot de inrichting van resourcecentra of Huizen als instrument om het maatschappelijke effect van het provinciale budget bestemd voor de steunfunctie te vergroten. Uitgangspunt daarbij was dat de totstandkoming van de resource centra aan de aanbodkant zou moeten leiden tot een bundeling van krachten en een meer samenhangende en effectieve inzet van middelen en aan de vraagkant (gebruikers in het veld) tot een betere herkenbaarheid, toegankelijkheid en bereikbaarheid.

Als doel van de inrichting van de resourcecentra is destijds geformuleerd⁸: 'De resource centra worden aanspreekpunten in het veld die:

- zorgen voor herkenbare en toegankelijke dienstverlening;
- kunnen optreden als makelaar tussen vragers (maatschappelijke organisaties) en aanbieders van advies- en ondersteuningsdiensten;
- doen aan belangenbehartiging en pleitbezorging;
- invulling geven aan politiek beleid;
- bij uitstek kennis hebben van en relaties onderhouden met het veld.'

Na de besluitvorming door PS rondom de inrichting van Huizen zijn achtereenvolgens (notarieel) opgericht het Huis voor de Sport (28 februari 2002), het Huis voor de Kunsten (28 november 2002)⁹, het Huis voor de Zorg (1 maart 2003) en het Bibliotheekhuis (17 mei 2004).

3.2 Organisatie Limburgse Huizen

De Limburgse Huizen zijn alle een stichting met een bestuur¹⁰. Bij het Huis voor de Sport (HvdS) en het Huis voor de Kunsten (HvdK) wordt het bestuur gevormd door een directeur die onder toezicht staat van een Raad van Toezicht. De directeur staat bij deze Huizen aan het hoofd van een bureau dat belast is met de uitvoering van de taken van het Huis.

Het Huis voor de Zorg (HvdZ) heeft gekozen voor een stichting met een Raad van Bestuur. Deze raad heeft adviserende, beleidsbepalende en toezichthoudende taken naar de directeur. De directeur is verantwoordelijk voor het management van de

⁸ Bron: Notitie 'Gecontroleerd marktmechanisme en resource centra en hun betekenis voor Symbiose', Coproductie van de provincie Limburg en Symbiose, mei 1999.

⁹ Destijds opgericht en tot 16 mei 2005 gefunctioneerd onder de naam Centrum voor Amateurkunsten.

¹⁰ Bron: Aktes van Oprichting van de betreffende Huizen.

organisatie, stuurt de organisatie aan en legt verantwoording af aan de Raad van Bestuur.

Bij het Bibliotheekhuis (BH) is sprake van een bestuur dat belast is met het besturen van de stichting, het bewaken van de doelstellingen van de stichting en het vaststellen van het beleid. Het bestuur heeft een algemeen directeur aangesteld die onder meer belast is met de dagelijkse leiding en de zorg en verantwoording voor het goed functioneren van de organisatie.

Huis voor de Sport

Het HvdS is opgericht door 'founders' uit de overheid (provincie Limburg, Vereniging Limburgse Gemeenten), de sportwereld (NOC*NSF/NISB) en het sportonderwijs (Leeuwenborgh Opleidingen). In een door deze partijen gezamenlijk opgesteld businessplan (augustus 2001) zijn de missie en de doelstelling van het HvdS als volgt geformuleerd:

'Het HvdS staat, als tweedelijns sportondersteuningsorganisatie voor een aantoonbare kwalitatieve verbetering en versterking van de sportondersteuning in Limburg. Het is regisseur en stimulator voor sportondersteuning en zorgt voor afstemming en optimalisering van het sport ondersteuningsaanbod in Limburg.'

'Met de oprichting van het HvdS willen betrokken partijen op korte termijn een effectieve en efficiënte sportinfrastructuur in de provincie Limburg realiseren.

Concrete doelstellingen daarbij zijn:

- samenhang brengen in sportondersteuning door verbetering en versterking van sporttakoverstijgende vragen en dienstverlening;
- inzicht geven in beschikbare expertise en op verzoek bieden van projectmatige ondersteuning van 1^e en 2^e lijn;
- functioneren als ontmoetingspunt, stimuleren van samenwerking en bemiddelen bij nieuwe ontwikkelingen en initiatieven;
- ontwikkelen en uitbouwen van een proces van betaalde dienstverlening welke een essentiële bijdrage levert aan de financiering van het HvdS;
- faciliteren en initiëren van processen om tot PPS verbanden en contracten te komen, dit wil zeggen duurzame win-win-situaties tussen sportorganisaties, overheid en bedrijfsleven.'

In 2004 heeft het HvdS een tweede businessplan opgesteld voor de periode 2004-2006. In dit businessplan wordt verder vorm en inhoud gegeven aan de ontwikkeling van het Huis. De missie en doelstelling zijn als volgt geformuleerd:

'Het HvdS Limburg is een provinciale kennis-, advies- en ondersteuningsorganisatie voor sport en bewegen met het uiteindelijke doel zoveel mogelijk mensen in beweging te krijgen en te houden. Het HvdS Limburg is de centrale schakel binnen de Limburgse wereld van sport en bewegen.'

‘Het HvdS:

- is een autoriteit op het gebied van sport en bewegen in Limburg;
- vervult een voortrekkers- en netwerkrol op het terrein van sportontwikkeling en sportstimulering;
- is een sporttakoverstijgend provinciaal kennis- en expertisecentrum;
- wil mede zijn doel bereiken door andere spelers in de markt te overtuigen, te adviseren en te ondersteunen (zowel de beleidsbepalers als de uitvoerders);
- fungeert voornamelijk als tweedelijns organisatie en zal daar waar nodig ook (tijdelijk) een eerstelijns functie op zich nemen;
- opereert als makelaar van pilots en belangrijke sportevenementen voor Limburg;
- is ombudsman voor sport en bewegen in de provincie Limburg.’

Op 1 maart 2002 hebben de feitelijke bedrijfsactiviteiten van het HvdS een aanvang genomen, onder meer met de detachering van personeelsleden vanuit Symbiose bij het Huis. Het HvdS is gestart met een vaste personeelsformatie van 6 fte. Thans heeft het HvdS 17 personeelsleden (14,2 fte) in dienst.

Het HvdS verricht momenteel (nog) geen commerciële activiteiten. Uit het interview met de betrokken beleidsambtenaar is naar voren gekomen dat, in tegenstelling tot de beginjaren, er thans ook geen druk op het HvdS wordt uitgeoefend om commerciële activiteiten op te pakken. Er is bij de provincie sprake van een terughoudende opstelling, vanwege het feit dat een concentratie op de kerntaken op de eerste plaats moet komen. Uit navraag is gebleken dat het HvdS zelf wel mogelijkheden ziet om commerciële activiteiten op te pakken, maar het onduidelijk is op welke wijze de eigen organisatie dan ingericht zou dienen te worden in een publiek en privaat deel. Hierdoor heeft het Huis nog geen pogingen ondernomen om ‘commercieel te gaan’. In 2007 en 2008 wil het HvdS onderzoeken hoe het actie kan ondernemen en vorm kan geven aan de opzet van commerciële activiteiten.

Vanaf de start heeft de provincie het HvdS ieder jaar financieel ondersteund met een subsidie voor de uitvoering van het jaarprogramma en projectsubsidies. Naar de mening van de betrokken geïnterviewde binnen de provincie is subsidiëring van het HvdS noodzakelijk. Het Huis vervult steunfunctietaken voor sportverenigingen, afdelingen van sportbonden in Limburg en dergelijke, waarbij veel op vrijwillige basis wordt gewerkt. De betrokken geïnterviewde binnen de provincie heeft aangegeven dat het sportveld geen of te weinig middelen heeft om, als dat al mogelijk zou zijn, de gevraagde ondersteuning commercieel in te kopen. Bepaalde probleemsituaties zouden dan in zijn ogen niet opgelost kunnen worden.

Naast de provinciale subsidie heeft het HvdS ieder jaar een financiële bijdrage ontvangen van de overige founders. De subsidie van de provincie bestond in 2002 en 2003 uit detachering van menskracht vanuit Symbiose en een bijdrage in de loonkosten van de directeur. In 2002 ging het respectievelijk om € 272.263,- en

€ 45.300,-¹¹ en in 2003 om € 281.797,- en € 46.885,-¹². Vanaf 2004 heeft subsidiëring plaatsgevonden ten behoeve van de uitvoering van de basistaken en (tijdelijke) projecten conform het jaarlijkse werkplan.

In onderstaande tabel worden de door de provincie toegezegde en door het HvdS ontvangen subsidiebedragen voor de jaren 2004 tot en met 2006 weergegeven (bedragen in euro's).

	2004	2005	2006
Provinciaal subsidie toegezegd in subsidiebeschikkingen	580.920,- ¹³ 778.780,- ¹⁴	598.348,- 226.890,- 125.000,-	616.298,- 226.890,- 125.000,-
Totaal	1.359.700,-*	950.238,-**	968.188,- ***
Bedrag in afrekening	Gedurende de onderzoeksperiode nog niet vastgesteld****	Gedurende de onderzoeksperiode nog niet vastgesteld****	

* Basistaken € 291.660, Project 'Sport-Bewegen-Gezondheid 50+ en Chronisch Zieken Nieuwe Stijl' € 289.260,-. Breedtesportimpuls subsidie € 453.780,- en tijdelijke projectsubsidies: BOS ondersteuning € 35.000,-, Infrastructuur sporters met een functiebeperking € 75.000,-, Infrastructuur vrijwilligers in de sport € 50.000,-, Implementatie en onderhoud databank € 25.000,-, Ontwikkelingskosten van de Stimuleringsbus € 45.000,-, Sport Ambassadorsclub € 20.000,-, Limburgs Sportgala € 45.000,-, Limburg wielerprovincie € 20.000,- en Coaches On Tour Europees Jaar Opvoeding door Sport € 10.000,-. (Bron: Bijlage Subsidieaanvraag werkprogramma 2005, HvdS, 18 maart 2004).

** Basistaken € 598.348,-. Uitvoering Breedtesportimpuls (Jeugdparticipatie, BOS-impuls gemeenten, Buurt-Onderwijs-Sport en Sport-Bewegen-Gezondheid) € 226.890 (Provinciale bijdrage € 113.445, bijdrage via het Ministerie van VWS € 113.445). Tijdelijke projectsubsidies: Gehandicaptensport € 75.000,-, Implementatie en onderhoud Data- en Expertisebank Sport € 25.000,- en Vrijwilligersinfrastructuur € 25.000,-. (Bron: Nota voor GS van de afdeling Zorg en Sociale Ontwikkeling betreffende het werkplan 2005 van het HvdS, 31 mei 2005).

*** Basistaken € 616.298,-. Uitvoering Breedtesportimpuls (Jeugdparticipatie, BOS-impuls gemeenten, Buurt-Onderwijs-Sport en Sport-Bewegen-Gezondheid) € 226.890 (Provinciale bijdrage € 113.445, bijdrage via het Ministerie van VWS € 113.445). Tijdelijke projectsubsidies: Gehandicaptensport € 75.000,-, Implementatie en onderhoud Data- en Expertisebank Sport € 25.000,- en Vrijwilligersinfrastructuur € 25.000,-. (Bron: Nota voor GS van de afdeling Zorg en Sociale Ontwikkeling betreffende het werkplan 2006 van het HvdS, 6 december 2005).

¹¹ Bron: Statenstuk H-298-1, 18 januari 2002.

¹² Bron: Subsidiebeschikking 2003, kenmerk 2003/8437 ISA/0300136, 25 februari 2003.

¹³ Bron: Voorlopige subsidiebeschikking 2004, kenmerk 2004/5964, 17 februari 2004.

¹⁴ Bron: Subsidiebeschikking 2004, kenmerk 2004/21970, 29 maart 2004.

**** Uit navraag is gebleken dat de afrekening van de subsidie over de jaren 2004 en 2005 op 31 oktober jl. door GS is vastgesteld (de onderzoeksperiode loopt tot 1 oktober 2006). Voor 2004 betreft het een bedrag van maximaal 1.375.554,- en voor 2005 een bedrag van maximaal € 950.238,-.

Huis voor de Kunsten

De oprichting van het Centrum voor Amateurkunsten is in samenspraak met vier koepelorganisaties op het terrein van de amateurkunsten (founders) tot stand gekomen. Het betreft de koepelorganisaties Limburgse Federatie van Amateurtoneelverenigingen (LFA), de Verenigde Nederlandse Korenorganisaties Limburg (VNKL), de Limburgse Bond voor Muziekgezelschappen (LBM) en de Limburgse Bond van Tamboerkorpsen (LBT).

Onder begeleiding van een stuurgroep bestaande uit vertegenwoordigers van de provincie en de vier koepelorganisaties is een ondernemingsplan voor het CvA voor de jaren 2002-2006 opgesteld. Het concept ondernemingsplan is in november 2002, in opdracht van de provincie door PricewaterhouseCoopers (PWC) getoetst op inhoudelijke consistentie, financiële aspecten, concreet realiteitsgehalte en beheersmatige risico's. Mede op basis van deze toetsing hebben GS op 14 januari 2003 besloten in te stemmen met de verdere realisatie van het CvA.

In het ondernemingsplan 2002-2006 zijn de missie en de doelstellingen van het CvA als volgt geformuleerd:

'Het CvA staat primair voor de ontwikkeling en bevordering van de amateurkunsten in de provincie Limburg in de meest ruime zin. Het CvA richt zich op ondersteuning en bevordering van samenwerking van particuliere organisaties op het gebied van de amateurkunsten in Limburg en op de bevordering van de amateurkunst in het algemeen. Hierbij zal het CvA de identiteit van de diverse organisaties nadrukkelijk respecteren en - waar mogelijk - accentueren.'

'Het CvA bewaakt en versterkt de kwaliteit van de amateurkunsten, door deskundigheidsbevordering van het artistieke en organisatorische kader binnen de 6 verschillende disciplines¹⁵. Het stimuleert en helpt bonden en provinciaal werkende organisaties bij het ontwikkelen van initiatieven, de bevordering van innovatie, het steunt bij het initiëren tot samenwerking en assisteert bij het zich richten op het bereiken van een breder publiek. Concreet zal het CvA:

- artistieke en facilitaire ondersteuning bieden aan verenigingen en koepelorganisaties en de besturen van de verschillende organisaties ondersteunen bij hun bestuursrol;
- activiteiten en initiatieven binnen en tussen de sectoren coördineren, initiëren en ondersteunen;
- onder auspiciën van de provinciaal werkende bonden en organisaties vernieuwing in de sector initiëren in de meest brede zin.'

¹⁵ Muziek, toneel, dans, beeldende kunst, literatuur en foto/film/video.

Het CvA is op 1 januari 2003 formeel van start gegaan, onder meer met de overname van de personeelsleden die bij Symbiose werkzaam waren voor de vier betrokken koepelorganisaties. Het CvA is gestart met een vaste formatie van 8,86 fte (waarvan 3,69 fte vanuit Symbiose)¹⁶. Thans heeft het HvdK 26 medewerkers (18 fte) in dienst.

Voor het opstellen van het ondernemingsplan 2002-2006 is vanuit de provincie een wegbereider (interim-directeur) aangesteld. Op verzoek van de voorzitters van de betrokken koepelorganisaties is deze wegbereider begin 2003 benoemd tot directeur van het CvA. Omdat de persoon in kwestie een provinciaal ambtenaar was, is hiertoe met de provincie een detacheringovereenkomst gesloten.

Het HvdK verricht geen commerciële taken en gaat dat, als het aan de provincie ligt, in de toekomst ook niet doen. Het HvdK verricht ondersteunende taken aan verenigingen/instellingen die in een vrijwilligersveld opereren. De provincie ziet in dit veld niet of nauwelijks mogelijkheden voor het in de markt zetten van commerciële taken. Het HvdK ervaart ook geen druk om zelf middelen te genereren voor zijn activiteiten. Zowel de provincie als het HvdK gaan ervan uit dat in het cultuurveld, en rekening houdend met de specifieke taken van het Huis, het genereren van middelen elders, anders dan tot nu toe gebruikelijk, ook niet goed mogelijk is. Bij de formulering van het nieuwe Ondernemingsplan van het HvdK voor de periode 2007-2010 is dit wel aan de orde geweest, maar als niet realistisch aangemerkt.

In onderstaande tabel worden de door de provincie toegezegde en door het CvA/HvdK ontvangen subsidiebedragen voor de jaren 2004 tot en met 2006 weergegeven (bedragen in euro's).

	2004	2005	2006
Provinciaal subsidie toegezegd in subsidiebeschikkingen	907.573,- 113.500,- 15.000,-	1.190.277,- 113.500,- 34.367,-	1.238.137,- 116.031,- 207.753,- 32.500,-
Totaal	1.021.073,-*	1.338.144,-**	1.594.421,-***
Bedrag in afrekening	1.014.811,-	1.335.039,-	

* Uitvoering reguliere projecten werkplan 2004 € 907.573,-, aanvullend incidenteel subsidie voor projecten gericht op ontwikkeling en vernieuwing binnen de amateurkunsten € 113.500,- (bron: subsidiebeschikking 2004, 22 juni 2004), aanvullend subsidie voor ondersteuning volkscultuur en incidentele extra ondersteuning WMC € 15.000,- (bron: Beschikking aanvullend subsidie 2004, 16 november 2004).

** Uitvoering reguliere projecten werkplan 2005 € 1.190.277,-, aanvullend incidenteel subsidie voor projecten gericht op ontwikkeling en vernieuwing binnen de amateurkunsten € 113.500,- (bron:

¹⁶ Bron: Nota voor GS, stuknummer 2003/915, 7 januari 2003.

subsidiebeschikking 2005, 1 februari 2005). Structureel exploitatiesubsidie ondersteuning particuliere monumentenorganisaties november/december 2005 € 34.367,- (bron: Beschikking aanvullende subsidiëring HvdK, 8 november 2005).

*** Uitvoering reguliere projecten werkplan 2006 € 1.238.137,-, aanvullend incidenteel subsidie voor projecten gericht op ontwikkeling en vernieuwing binnen de amateurkunsten € 116.031,- (bron: subsidiebeschikking 2006, 1 februari 2005). Structureel exploitatiesubsidie ondersteuning particuliere monumentenorganisaties 207.753,- (bron: Subsidiebeschikking aanvullend structureel exploitatiesubsidie, 31 januari 2006). Incidenteel subsidie voor de ondersteuning van cultuureducatie in het primair onderwijs € 32.500,- (bron: Subsidiebeschikking aanvulling werkplan 2006, 21 februari 2006).

Huis voor de Zorg

In 1998 zijn acht provinciale koepelorganisaties van Patiënten, Consumenten, Gehandicapten en Ouderen (PCGO-organisaties) in federatief verband gaan samenwerken om de belangenbehartiging van zorgvragers te versterken. Het betreft de Vereniging voor Patiënten-Consumenten Limburg (PCL), de Federatie Gehandicaptenorganisaties in Limburg (FGL), het Samenwerkingsverband Ouderverenigingen van mensen met een verstandelijke handicap in Limburg (SOL), de Katholieke Bond voor Ouderen afdeling Limburg (KBO), de Algemene Nederlandse Bond voor Ouderen afdeling Limburg (ANBO), de Protestants Christelijke Ouderen Bond afdeling Limburg (PCOB), de Landelijke Organisatie Cliëntenraden afdeling Limburg (LOC) en het Provinciaal Platform GGZ-Zorgvragers Limburg.

De 'Federatie PCGO' was de voorloper van het Huis van de PCGO. Dit Huis, later genoemd Huis voor de Zorg (HvdZ), is in december 2002 naar aanleiding van het Statenstuk 'PCGO-beleid: versterking van de vraagzijde' opgericht. In 2003 is nader invulling gegeven aan het HvdZ. In dat jaar heeft het Huis de provinciale subsidie met bijbehorende werkzaamheden en activiteiten van de betreffende koepelorganisaties overgenomen van de Stichting Symbiose ter ondersteuning van de uitvoering van hun jaarlijkse werkplannen. In 2004 zijn de aangesloten organisaties voor het eerst geïntegreerd aan de slag gegaan.

Naast de subsidiegelden heeft het Huis ook de activa en passiva, werknemers, lopende overeenkomsten en activiteiten van de koepelorganisaties overgenomen. Daartoe hebben de koepelorganisaties een overeenkomst tot overname met het Huis getekend. Tevens heeft het HvdZ ondersteuners van Symbiose in dienst genomen. Per 1 september 2003 is de directeur van het HvdZ aangesteld. Het HvdZ is gestart met een formatie van 30 fte (40 personeelsleden). De formatie en personeelsomvang zijn in de loop van de jaren nagenoeg gelijk gebleven.

In het ondernemingsplan Huis van de PCGO zijn de missie en de doelstellingen van het HvdZ als volgt geformuleerd:

‘Het Huis van de PCGO levert professionele diensten aan en voor zorgvragers en hun organisaties. De integrale zorgvraag van de burger staat centraal, waarbij de belangen collectief worden behartigd. Op deze manier kunnen zorgvragers een

gelijkwaardige bijdrage leveren aan de ontwikkeling en uitvoering van het zorgbeleid in de provincie Limburg.'

'Het leveren van producten/diensten aan (organisaties van) zorgvragers. Daarnaast kunnen de diensten ook aan derden worden aangeboden. De producten en diensten komen primair tot stand in wisselwerking tussen de vragers, lidorganisaties, PCGO-organisaties en Huis. In het Huis worden algemene en specifieke deskundigheden gebundeld, zodat meer samenhang en efficiënte inzet van middelen ten opzichte van de huidige situatie ontstaan.'

Commerciële activiteiten en/of diensten voor derden maken geen deel uit van het ondernemingsplan. In een antwoord van GS op vragen van de Vaste Commissie voor Welzijn, Zorg en Cultuur (3 december 2002) wordt ten aanzien van commerciële dienstverlening opgemerkt dat de mogelijkheid hiertoe naar de toekomst in het ondernemingsplan wordt opengehouden. Daadwerkelijke invulling van commerciële activiteiten zal afhankelijk zijn van nadere besluitvorming door PS.

Het Huis voor de Zorg verricht thans (nog) geen commerciële activiteiten. De directeur van het Huis heeft aangegeven dat de directie bij de start van het Huis wel als ambitie heeft geformuleerd de organisatie te laten uitgroeien, zodat op termijn 1/3 van de inkomsten afkomstig is van de provincie, 1/3 van opgaven van derden en 1/3 van geleverde producten en diensten aan klanten (door de markt gedekte kosten). Dit streven is niet gerealiseerd. Naar zeggen van de directeur hangt dit onder meer samen met de zorgen van de politiek om geen nieuwe faillissementen onder de Limburgse Huizen te krijgen door het inzetten van zaken die financiële risico's met zich meebrengen. Deze kunnen namelijk terugslaan op de provinciale, publieke taak die in stand gehouden moet worden. Dit zou het voor de provincie lastig manoeuvreren maken. De betrokkenen binnen de provincie hebben dit beeld bevestigd. Ook is het voor het HvdZ niet duidelijk of publieke en private taken binnen het juridische kader van de stichting dienen te worden uitgevoerd, als ze worden opgepakt, of dat daarvoor aparte rechtspersonen dienen te worden ingericht.

De provincie ziet als kerntaak van het HvdZ belangenbehartiging van zorgvragers. Naar de mening van de betrokken geïnterviewden binnen de provincie vereist dit onafhankelijkheid, die alleen kan worden gewaarborgd door een instelling als het HvdZ. Bij partijen in de markt, zoals zorgverzekeraars, is volgens de geïnterviewden (te veel) sprake van eigen belang, wat ten koste gaat van de nodige onafhankelijkheid. Naar zeggen van de betreffende geïnterviewden heeft de provincie met het oog daarop bewust gekozen om de belangenbehartiging over te laten aan het HvdZ en niet aan een andere partij. Aangegeven is dat de provincie tot nu toe geen reden heeft om af te wijken van dit besluit.

In onderstaande tabel worden de door de provincie toegekende en door het HvdZ ontvangen subsidiebedragen voor de jaren 2004 tot en met 2006 weergegeven (bedragen in euro's).

	2004	2005	2006
Provinciaal subsidie toegezegd in subsidiebeschikkingen	1.791.908,-	1.771.611,- 42.000,- 100.000,-	1.824.760,- 42.000,-
Totaal	1.791.908,-*	1.913.611,-**	1.866.760,- ***
Bedrag in afrekening	1.780.061,-	Gedurende de onderzoeksperiode nog niet vastgesteld	

* Exploitatiesubsidie uitvoering werkplan 2004 (bron: Subsidiebeschikking 2004, 18 mei 2004).

** Exploitatiesubsidie uitvoering werkplan 2005 € 1.771.611,-, Incidenteel subsidie tegemoetkoming hogere huurkosten € 42.000,- (bron: Subsidiebeschikking 2005, 7 juni 2005). Incidenteel exploitatiesubsidie ter dekking frictiekosten PCL € 100.000,- (bron: Beschikking aanvullend subsidie 2005, 27 juli 2005).

*** Exploitatiesubsidie uitvoering werkplan 2006 € 1.824.760,-, Incidenteel subsidie tegemoetkoming hogere huurkosten € 42.000,- (bron: Subsidiebeschikking 2006, 10 januari 2006).

Bibliotheekhuis

De oprichting van het Bibliotheekhuis heeft zich afgespeeld tegen de achtergrond van een landelijke organisatieomslag van openbare bibliotheken. Met het oog op deze omslag hebben Rijk, provincies (IPO) en gemeenten (VNG) in december 2001 een 'Koepelconvenant herstructurering openbaar bibliotheekwerk' gesloten. Met het ondertekenen van dit convenant hebben provincies zich onder meer verbonden tot het stimuleren van de vorming van basisbibliotheken en samenwerkingsverbanden daartussen en provinciale of interprovinciale ondersteuningsorganisaties.

Vooruitlopend op de landelijke ontwikkelingen was de provincie in 1999 al gestart met het project 'Herpositionering Openbaar Bibliotheekwerk'. In het kader van dit project is onder meer het 'Provinciaal Businessplan voor Openbare Bibliotheken' opgesteld. Daarin wordt een nieuwe structuur voor het bibliotheekwezen uitgewerkt bestaande uit frontoffices, regionale backoffices en een Provinciale Service Organisatie (PSO) voor openbare bibliotheken. Ten aanzien van de PSO wordt voorgesteld daartoe de Unit Bibliotheekwerk Symbiose (UBS) te verzelfstandigen en om te vormen tot een stichting PSO¹⁷. Dit plan is vervolgens nader geconcretiseerd en heeft uiteindelijk geresulteerd in de oprichting van het Bibliotheekhuis medio 2004. Per 1 september 2004 hebben de feitelijke bedrijfsactiviteiten van het

¹⁷ Later genoemd stichting Bibliotheekhuis.

Bibliotheekhuis een aanvang genomen, met de overname van 44 personeelsleden en de activiteiten van de UBS. Thans heeft het Bibliotheekhuis 29 personeelsleden (23,5 fte) in dienst.

Naar aanleiding van landelijke ontwikkelingen¹⁸ heeft het Bibliotheekhuis eind 2004 zijn positie en werkwijze moeten herzien. Dit heeft halverwege 2005 geresulteerd in een bedrijfsplan, met daarin opgenomen een nieuwe missie en visie. Vervolgens is binnen het huis sprake geweest van een reorganisatie, waarbij onder meer een uitplaatsing van taken en mensen naar de bibliotheken heeft plaatsgevonden. Door de reorganisatie is het jaar 2005 voor het Bibliotheekhuis een overgangsjaar geweest. Vanaf 2006 richt het Bibliotheekhuis zich met name op de specifieke ondersteunende en adviserende taken in het kader van bibliotheekvernieuwing.

In het bedrijfsplan zijn de missie en visie van het Bibliotheekhuis als volgt geformuleerd:

‘Bibliotheekvernieuwing, zowel qua inhoud als qua stelsel, is de grote uitdaging voor het bibliotheekwerkveld. Het Bibliotheekhuis onderschrijft dit, is hierin (mede) initiërend en faciliteert primair het Limburgse bibliotheeknetwerk bij zowel het realiseren van hun doelstellingen in deze, als het consolideren van het bereikte resultaat. Het Bibliotheekhuis doet dit door op professionele en efficiënte wijze technische-, facilitaire en inhoudelijke diensten aan te bieden. Het Bibliotheekhuis is daarin open en constructief en realiseert met zijn partners op basis van gelijkwaardigheid samenwerking in zowel het Limburgse als het landelijke bibliotheekwerkveld en benut Euregionale mogelijkheden tot samenwerking.’

‘Het Bibliotheekhuis:

- ziet zichzelf als provinciaal georganiseerde professionele dienstverlener en intermediair op het gebied van bibliotheekvernieuwing;
- wenst deze rol te vervullen ten behoeve van voordeel voor het Limburgse bibliotheekwerkveld en toegevoegde waarde voor de Limburgse burger;
- bemiddelt (of koopt in), ontwikkelt en/of exploiteert diensten voor klanten;
- ontwikkelt diensten in nauwe samenwerking met het bibliotheeknetwerk;
- wil maximaal gebruikmaken van schaalvoordelen om een sterke speler te kunnen zijn;
- wenst een modern, eigentijds (innovatief) bedrijf te zijn en zal aansluiten op de 24-uurseconomie;
- wil ICT optimaal inzetten ter ondersteuning van de doelstellingen van de klant.’

¹⁸ In juli 2004 is op landelijk niveau de Aanvulling op het Koepelconvenant herstructurering bibliotheekwerk uitgebracht. Hierin zijn afspraken opgenomen over de te bereiken situatie in 2007. Eén van de afspraken houdt in dat elke provincie een Marsrouteplan opstelt, waarin op hoofdlijnen de inhoudelijke vernieuwing van het openbare bibliotheekwerk voor de jaren 2005 tot en met 2007 in de eigen provincie wordt uitgewerkt.

Het BH verricht naast gesubsidieerde activiteiten ook commerciële activiteiten. De provincie stelt hieraan als eis dat het BH in zijn administratie een strikt onderscheid maakt tussen de commerciële en subsidiabele activiteiten. De aandacht voor het maken van dit onderscheid vloeit voort uit de (Europese) controle op staatssteun¹⁹. Daarnaast, zo is uit het interview met de betrokken beleidsambtenaar binnen de provincie gebleken, wil de provincie dat het BH in de werkplannen alleen de gesubsidieerde activiteiten opneemt. Zowel de betreffende beleidsambtenaar als de directeur van het BH hebben aangegeven dat de provincie geen bemoeienis heeft met wat (mogelijke) commerciële activiteiten van het BH zijn. Dat dient het Huis zelf te bepalen.

Het aanbrengen van een splitsing in de begroting tussen commerciële en subsidiabele activiteiten ervaart het BH als een lastige exercitie. Niet in de laatste plaats omdat naar zeggen van betrokkenen binnen het BH de provincie niet exact op voorhand omschreven heeft wat zij onder commerciële activiteiten verstaat en hieraan in het verleden ook geen criteria heeft gesteld. Betrokkenen binnen het BH vinden dat het ontbreekt aan directe sturing vanuit de provincie op deze exercitie. Verder zijn zij van mening dat de financiële problemen bij de ontvlechting van eerdere provinciale organisaties bij de provincie tot een aanscherping maar ook krampachtigheid heeft geleid op het punt van mogelijke financiële risico's. Dit komt het maatschappelijk ondernemerschap van het BH in de pioniersfase niet altijd ten goede.

Betrokkenen van het BH zijn van mening dat de provincie onvoldoende duidelijk is over de (toekomstige) positie van het Bibliotheekhuis en de publieke en private taken hierin. Het Bibliotheekhuis heeft in 2005 een bedrijfsplan opgesteld met de ambitie om naast een subsidiedeel ook een deel van de producten te kunnen omzetten in door de markt gedekte kosten.

De provincie heeft een regierol bij de uitvoering van de bibliotheekvernieuwing in Limburg. Naar zeggen van de geïnterviewde betrokken beleidsambtenaar heeft de provincie geen directe rol meer in het bibliotheekveld als deze vernieuwing is afgerond. In principe blijft dan alleen haar relatie met het BH over. De geïnterviewde beleidsambtenaar acht het overigens ook denkbaar dat het BH dan niet meer nodig is. Voorwaarde hiervoor is naar de mening van deze geïnterviewde dan wel dat alle (basis-/cluster-) bibliotheken dan participeren in een gestructureerd Limburgs Bibliotheeknetwerk. Daarvan is momenteel nog geen sprake, zodat het BH ook nog noodzakelijk is voor het voortbestaan van veel bibliotheken in Limburg.

In onderstaande tabel worden de door de provincie toegekende en door het Bibliotheekhuis ontvangen subsidiebedragen voor de jaren 2004 tot en met 2006 weergegeven (bedragen in euro's).

¹⁹ Bron: Subsidiebeschikking 2006, 21 maart 2006.

	2004	2005	2006
Provinciaal subsidie toegezegd in subsidiebeschikkingen	470.416,75 ²⁰	1.762.000,- 149.768,68,- 270.000,- 331.575,-	1.244.064,- 75.000,- 35.000,-
Totaal		2.513.343,68*	1.349.064,-**
Bedrag in afrekening	935.416,75	1.737.156,-	

* Exploitatiesubsidie 2005 € 1.762.000,- (bron: Subsidiebeschikking voorlopig werkplan en begroting 2005, 5 juli 2005). Incidenteel subsidie ter dekking van de kosten die samenhangen met de gewenste verzelfstandiging UBS € 149.768,68 (bron: Subsidiatoekenning, 9 augustus 2005). Incidenteel subsidie ter dekking investeringskosten oprichting BH € 270.000,- (bron: Brief aan BH, 8 november 2005). Projectsubsidies € 331.575,- (bron: Provinciale subsidie bibliotheekvernieuwing, 13 december 2005).

** Exploitatiesubsidie 2006 € 1.244.064,- (bron: Subsidiebeschikking 2006, 21 maart 2006). Projectsubsidie 100.000- (bron: Subsidieverlening bibliotheekvernieuwing 2006, 12 september 2006).

²⁰ Subsidiebeschikking in het kader van de reguliere dienstverlening over de periode 1 september 2004 tot en met 31 december 2004.

4 Provinciale beleidsdoelstellingen

In november 1999 besloten²¹ Provinciale Staten van Limburg tot de ontvlechting van Symbiose en het onderbrengen van de provinciale steunfunctie op de terreinen welzijn, zorg en cultuur bij afzonderlijke organisaties; Resourcecentra of Huizen. Met dit besluit werd onder meer beoogd een effectievere en meer samenhangende inzet van de middelen, bestemd voor de uitvoering van de provinciale steunfunctie, te bereiken. Hiertoe is de provincie een subsidierelatie met de Huizen aangegaan. In het kader van deze relatie moeten de Huizen elk jaar bij hun subsidieaanvraag een werkplan en begroting indienen. De werkplannen dienen prestatieafspraken te bevatten die de Huizen met de provincie overeenkomen. Aan de basis van deze prestatieafspraken dienen provinciale beleidskaders te liggen. De mate waarin de provincie concrete beleidskaders/beleidsdoelstellingen meegeeft als input voor de werkplannen verschilt per Huis.

4.1 Huis voor de Sport

Bij de oprichting van het HvdS heeft de provincie het beleidsdoel, respectievelijk de maatschappelijke effecten die zij hiermee beoogt als volgt geformuleerd²²:

Beleidsdoel:

‘Het realiseren van een zodanige sportsteunfunctie op provinciaal niveau dat de synergie tussen provinciale middelen met middelen van derden (VWS, NOC*NSF, gemeenten en particulieren) vergroot wordt en daarmee het rendement van de inzet van de provinciale middelen voor de sportondersteuning.’

Beoogde maatschappelijke effecten:

‘Een zodanige organisatie van de sportondersteuning in de provincie Limburg dat de sportaanbieders in staat zijn om de sport (top- en breedtesport) in Limburg verder te ontwikkelen en sportdeelname te stimuleren.’

In de subsidiebeschikkingen 2004, 2005 en 2006 verwijst de provincie voor de beleidskaders waar het HvdS in het werkplan rekening mee dient te houden naar de door PS vastgestelde en door GS nader uitgewerkte kaders op het terrein van sportbeleid, zoals onder andere neergelegd in: het Coalitieakkoord, de programma- en meerjarenbegroting en produktenraming en in de Actieprogramma's Ontplooiing (nadere uitwerking van het Thema Jong zijn in Limburg) en Vitale netwerken en sociale betrokkenheid en Adequaat niveau van basisvoorzieningen (nadere uitwerkingen van het Thema Vitale Kernen en Buurten).

²¹ Besluit van 16 november 1999, Statenstuk H-279-1.

²² Bron: Statenstuk I-722-1, 23 januari 2001 en Statenstuk H-298-1.

In het Businessplan 2004 - 2006 van het HvdS wordt opgemerkt dat het HvdS, als provinciale steunfunctie, zijn opdracht en kerntaken primair baseert op de beleidsuitgangspunten van de provincie Limburg. 'De provincie is de belangrijkste financier en daarmee tevens richtinggevend voor de strategische keuzes. Deze worden overigens niet alleen gebaseerd op de doelstellingen van het provinciale sport- en beweegbeleid, maar tevens op het provinciale beleid ten aanzien van zorg, onderwijs, jeugd en ruimtelijke ordening.'

Onder het kopje 'Programmalijnen' in het Businessplan wordt nogmaals ingegaan op het provinciale beleid. 'Het HvdS haakt de komende jaren op pro-actieve wijze in op de lijnen die in dit verband zijn uitgezet door de provincie Limburg. Binnen het thema 'Jong zijn in Limburg' biedt het actieprogramma 'Ontplooiing als poort naar de maatschappij' aanknopingspunten als het gaat om sport, school en buurt. Binnen het thema 'Samen bouwen aan vitale kernen, wijken en buurten' bieden de actieprogramma's 'Voorzieningen op niveau' en 'Vitale netwerken en sociale betrokkenheid' aanknopingspunten voor sportinfrastructuur, sport voor mensen met functiebeperkingen, gezonde sportverenigingen, vrijwilligers in de sport en integratie van bewoners via het medium sport.'

In de werkplannen 2004 en 2005 van het HvdS wordt niet expliciet verwezen naar provinciale beleidskaders. In de inleiding van het werkplan 2006 wordt aangegeven dat de inhoud hiervan mede is samengesteld op basis van de beleidsuitgangspunten zoals vertaald binnen de provinciale nota 'Limburg verlegt grenzen 2003 - 2007' en de sociale agenda 2005 - 2008 van de provincie Limburg. Voorts wordt in afzonderlijke paragrafen kort op deze nota's ingegaan en wat deze betekenen voor de invulling van het werkplan van het HvdS.

Uit het interview met de betrokken beleidsambtenaar binnen de provincie en met de directeur van het HvdS is naar voren gekomen dat voor het HvdS de 'Sportnota provincie Limburg 2006-2008' het belangrijkste uitgangspunt bij het opstellen van het werkplan 2006 is geweest. Deze nota omvat toekomstige ontwikkelingen en trends, een omschrijving van de actuele Limburgse situatie en de doelen van het Limburgse sportbeleid. In een apart hoofdstuk wordt een schets gegeven van de provinciale sportondersteuning en de rol die het HvdS daarin vervult. Het HvdS heeft samen met de stichting Topsport Limburg, op verzoek van de provincie, onderdelen van de inhoud van de sportnota aangeleverd. Naar de mening van de directeur van het HvdS kan een kwart van de activiteiten van het HvdS worden aangemerkt als 'beleidsaandragend', het overige deel als 'beleidsuitvoerend'.

Naar zeggen van de betrokken geïnterviewden binnen de provincie is voor de provincie de beleidsaandragende rol van het HvdS onontbeerlijk. Door nauwe contacten met het veld weet het HvdS goed wat er speelt. Aangegeven is dat de provincie deze kennis/informatie zonder het HvdS momenteel, met één ambtenaar (1 fte) die verantwoordelijk is voor het terrein sport, onvolledig zou kunnen verwerven. Overigens, zo is door de geïnterviewde beleidsambtenaar aangegeven,

wordt thans wel bekeken of meerdere ambtenaren zich bezig kunnen houden met het beleidsterrein sport, zodat de kwetsbaarheid binnen de provincie, waarvan sprake is doordat alle kennis bij één persoon is belegd, minder wordt.

Verder is uit het betreffende interview met de beleidsambtenaar gebleken dat de provincie van mening is dat door een goede wisselwerking met het HvdS, waarin krachten uit de sportwereld worden gebundeld, de kennis en expertise uit het veld optimaal wordt benut om de provinciale beleidsdoelstellingen te realiseren. Aangegeven is dat de provincie zich daarbij met name baseert op signalen uit het veld zelf. Daarnaast vindt over bepaalde projecten terugkoppeling plaats met gemeenten. Bij een aanvraag voor BOS-subsidie wordt bijvoorbeeld een formulier ingevuld wat de te verwachten resultaten zijn en deze worden op projectniveau na de realisatie gemeten met behulp van een evaluatieformulier.

4.2 Huis voor de Kunsten

In een nota van de afdeling CSO aan GS (besluit 14 oktober 2003), wordt opgemerkt 'Het CvA zal, op basis van door de provincie aan te geven uitgangspunten (thema's basisakkoord), in zijn jaarprogramma's concreet inspelen op de provinciale speerpunten van beleid. Wij denken hierbij specifiek aan het voorzien in de middenkadercursussen, concrete projecten uit te voeren door de consultants anticiperend op het provinciale beleidsthema Jong zijn in Limburg.'

In de subsidiebeschikkingen 2004 en 2005 wordt voor de beleidskaders waar het HvdK in het werkplan rekening mee dient te houden door de provincie verwezen naar de door PS vastgestelde en door GS nader uitgewerkte kaders op het terrein van cultuurbeleid, zoals onder andere neergelegd in het Coalitieakkoord en de strategische beleidsvisie cultuur (2004), de uitgangspuntennotitie Cultuurbeleid 2005-2008 en de Nota Ontplooiing (2005). De subsidiebeschikking 2006 bevat geen verwijzing naar provinciaal beleid.

In het Ondernemingsplan 2002 - 2006 van het HvdK wordt niet expliciet ingegaan op provinciale beleidskaders waarop de activiteiten van het Huis zich dienen te richten. Dat gebeurt wel in de werkplannen 2004, 2005 en 2006 van het HvdK. Daar waar invulling wordt gegeven aan het thema 'Jong zijn in Limburg' van het Provinciaal Basisakkoord 2003 - 2006 wordt dit aangegeven door een aantekening in de kantlijn van de tekst.

Wat het provinciale beleid betreft is door betrokkenen binnen de provincie opgemerkt dat de provincie algemene beleidskaders aan het HvdK meegeeft waar het in de werkplannen rekening mee dient te houden. Deze beleidskaders, zo is aangegeven, vloeien voort uit de nota 'Bewust Cultuur Bewust, het jaarprogramma 'Kunst en Cultuur' en het Coalitieakkoord 2003-2007. Binnen de provincie zijn meerdere ambtenaren betrokken bij de totstandkoming van deze nota's. Het HvdK

speelt hierbij naar zeggen van de geïnterviewde beleidsambtenaar geen rol. Het is geen adviesorgaan van de provincie.

Het HvdK krijgt, naar de mening van de betrokken geïnterviewden binnen de provincie, aanzienlijke vrijheid om binnen de algemene kaders invulling te geven aan het werkplan. Opgemerkt is dat de provincie tot nu toe tevreden is over de manier waarop het HvdK deze vrijheid benut. Daarbij baseert de provincie zich met name op signalen uit het veld. Daarnaast heeft de provincie in 2006 de Adviescommissie Kunst en Cultuur onder meer opdracht gegeven te bekijken in hoeverre de provinciale beleidsdoelen in het werkplan 2006 van het HvdK worden afgedekt. De commissie is hierover tot een positief oordeel gekomen.

Het HvdK, zo is uit het interview met de directeur gebleken, ervaart de provinciale beleidskaders op zijn beurt niet als inhoudelijke aanwijzingen. Het Huis voelt zich wat dat betreft vrij om inhoudelijke invulling te geven aan zijn taken, die het zelf nodig acht. De wensen uit het culturele veld, als belangrijkste klant van het HvdK, zijn daarbij richtinggevend.

4.3 Huis voor de Zorg

Bij de oprichting van het HvdZ heeft de provincie het beleidsdoel, respectievelijk de maatschappelijke effecten die zij hiermee beoogt als volgt geformuleerd²³:

Beleidsdoel:

‘Doel is om met name de zorgaspecten, die bij de deelnemende organisaties veelal belangrijke overeenkomsten vertonen, te bundelen in het Huis van de PCGO en daarmee de patiëntenbeweging te versterken en te komen tot één gesprekspartner vanuit de zorgvragers voor de overige spelers in het zorgveld. Door samenwerking wordt overlap en dus ineffectief werken voorkomen en worden processen en projecten op elkaar afgestemd.’

Beoogde maatschappelijke effecten:

‘Een organisatie voor de collectieve belangenbehartiging en de ondersteuning van en voor patiënten en consumenten, gehandicapten en ouderen zodat deze krachtiger, professioneler en efficiënter wordt. Het Huis voor de PCGO wordt hierdoor een volwaardige gesprekspartner voor de overige partners in de zorg.’

In september 2003 heeft de provincie in een brief aan het Huis voor de Zorg de (beleids)kaders geschetst voor het werkplan 2004 van dit Huis. Deze worden hieronder kort weergegeven.

²³ Bron: Statenstuk H-308-1, 19 november 2002.

Beleidskaders op grond van de Provinciale Subsidieverordening

Organisaties op het terrein van PCGO dienen:

- een bijdrage te leveren aan de taakstelling in gemeenschappelijk verband op de terreinen van zorg, wonen, vervoer, kwaliteitsverbetering, zorgvernieuwing en de door de provincie te coördineren regiovisies (tegenwoordig regionale overlegtafels WonenWelzijnZorg (WWZ));
- belangen van de achterban te behartigen en de emancipatie, zelfredzaamheid en participatie in maatschappelijke verbanden van mensen in kwetsbare posities en achterstandssituaties te bevorderen;
- de behoefte en de zorgvraag van de achterban zichtbaar te maken;
- zorg te dragen voor de uitvoering van een adequate klachtopvang, verhoging van de organisatiegraad van patiënten, consumenten, algemene publieksinformatie en consumentenvoorlichting;
- vrijwilligers stimuleren zich in te zetten voor mensen in kwetsbare posities en achterstandssituaties.

Provinciaal beleid 2004-2007

Aangegeven wordt dat van de verschillende thema's in het coalitieakkoord 2003 - 2007 voor zorgvragers vooral het thema 'Samen bouwen aan vitale kernen, wijken en buurten' relevant is en dat het Huis voor de Zorg zich in het werkplan 2004 met haar producten en diensten mede moet richten op dit thema om de aansluiting met de partijen in de zorgsector niet te missen.

Verder worden per thema andere zorggerelateerde onderwerpen weergegeven waar het Huis voor de Zorg rekening mee dient te houden:

- in 'Ondernemend Limburg' betreft het de senioreneconomie. Doelen zijn behoud van ouderen voor de arbeidsmarkt en productinnovatie voor oudere doelgroepen (ICT in de gezondheidszorg, technologie thuis en ICT in onplanbare zorg);
- in 'Jong zijn in Limburg' betreft het de jeugdzorg. Doelen zijn het opheffen van wachtlijsten in de jeugdzorg, tijdige signalering van problemen, het bieden van perspectief aan jeugdigen en jongeren met problemen en het terugbrengen van jeugdzorg in wijk en buurt. Aandacht voor de gehandicapte jongeren is een speerpunt;
- in 'Veilig leven in Limburg' betreft het huiselijk geweld en sociale veiligheid;
- in 'Samen bouwen aan vitale kernen, wijken en buurten' is het creëren van voorzieningen op niveau een speerpunt. Er moet voldoende samenhang zijn tussen wonen, welzijn en zorg en er moet optimale zorg voor ouderen en mensen met een handicap zijn. Ook het realiseren van via openbaar vervoer goed bereikbare bovenwijkse voorzieningen voor onder andere ouderen en gehandicapten is een actiepunt in dit thema.

In een nota van de afdeling Zorg aan GS van 18 mei 2004, waarin het werkplan 2004 van het HvdZ wordt besproken, wordt opgemerkt dat het HvdZ bij het opstellen van het werkplan gebruik heeft gemaakt van datgene wat in het coalitieakkoord 2003-

2007 is vastgelegd in de thema's Ondernemend Limburg, Jong zijn in Limburg, Veilig leven in Limburg en Samen bouwen aan vitale kernen, wijken en buurten. Voorts wordt aangegeven dat de provincie in de loop van het jaar een visie zal ontwikkelen, waarin zowel het provinciale zorgvragersbeleid als de positie van het Huis voor de Zorg beschreven worden. Daarin zullen ook de gevolgen van nieuwe wetgeving (WMO, wijzigingen AWBZ) worden meegenomen omdat evident is dat deze hun weerslag zullen hebben op de taakopvatting van het Huis voor de Zorg. Tot slot wordt opgemerkt dat toetsing van de werkplannen 2005 en daarna mede op basis van deze visie zal plaatsvinden.

In de Subsidiebeschikkingen 2004, 2005 en 2006 wordt vermeld dat het HvdZ in het werkplan rekening dient te houden met de door PS vastgestelde en door GS nader uitgewerkte kaders op het terrein van Zorgbeleid, zoals vastgelegd in het Coalitieakkoord, de programma- en meerjarenbegroting en de produktenraming.

In het Ondernemingsplan van het HvdZ (Huis van de PCGO) wordt niet expliciet ingegaan op provinciale beleidskaders waarop de activiteiten van het Huis zich dienen te richten. In de werkplannen 2004 en 2005 van het HvdZ wordt onder het kopje 'Samenhang in beleid' opgemerkt dat het beleid nauw aansluit bij het (provinciale) coalitieakkoord, dat in 2003 is ontwikkeld en vastgesteld: Ondernemend Limburg, Jong zijn in Limburg, Sociale Veiligheid en Samen bouwen aan vitale kernen, wijken en buurten. In het werkplan 2006 (en 2007) wordt niet meer gerefereerd naar provinciale beleidskaders.

Uit interviews met de betrokken beleidsambtenaar binnen de provincie en de directeur van het HvdZ is naar voren gekomen dat de provincie het HvdZ de laatste jaren vrij algemene beleidskaders heeft meegegeven, waar het bij het opstellen van de werkplannen rekening mee dient te houden. Daarbinnen krijgt het HvdZ aanzienlijke vrijheid om invulling te geven aan zijn verantwoordelijkheden. De betrokken geïnterviewden hebben aangegeven dat de provincie tot nu toe tevreden is over de manier waarop het HvdZ dat doet. Daarbij baseert de provincie zich met name op signalen uit het veld.

Gemiddeld besteedt één (beleids)ambtenaar binnen de provincie een dagdeel per week (0,1 fte) aan het HvdZ. Door de betreffende persoon is opgemerkt dat het formuleren van concrete beleidsuitgangspunten meer tijd vereist, maar door andere prioriteiten vooralsnog niet mogelijk is gebleken. Naar eigen zeggen kan de beleidsambtenaar zich door de reorganisatie binnen de provincie in de toekomst meer gaan focussen op het uitschrijven van beleid rondom dit onderwerp. De overige zaken (juridische, financiële, administratieve zaken) zijn bij de nieuwe afdeling Vergunning en Subsidies ondergebracht.

Tevens is uit het betreffende interview gebleken dat de hierboven genoemde visie ten aanzien van zorgvragersbeleid (nog) niet is ontwikkeld. Wel wordt momenteel door een IPO-werkgroep, waar de provincie Limburg ook zitting in heeft, gewerkt

aan een door alle provincies gedragen zorgvragersbeleid. De planning is dat dit beleid eind 2006 zal worden vastgesteld. Op basis daarvan zal de provincie het HvdZ in de toekomst genuanceerde beleidskaders meegeven.

4.4 Bibliotheekhuis

In mei 2004 hebben PS besloten²⁴ de Unit Bibliotheekwerk van de Stichting Symbiose (UBS) te verzelfstandigen en om te vormen tot een innovatieve en facilitaire serviceorganisatie voor het openbare bibliotheekwerk in Limburg, waarmee een publiekrechtelijke subsidierelatie wordt onderhouden (Bibliotheekhuis).

In een nota van de afdeling CSO aan PS van 4 mei 2004²⁵ worden de beoogde maatschappelijke effecten van de oprichting van de stichting Bibliotheekhuis aangegeven:

‘Een bijdrage leveren aan de realisering van de kwalitatieve doelstellingen van de herpositionering openbaar bibliotheekwerk in de periode 2004-2007 door de inzet van additionele financiële middelen.’

Om bovenstaande effecten te bereiken dient het Bibliotheekhuis in het bedrijfsplan de provinciale beleidsuitgangspunten, zoals deze zijn vastgelegd in het Marsrouteplan Bibliotheekvernieuwing, op te nemen²⁶. Deze beleidsuitgangspunten zijn:

- gebruikers merken in elke bibliotheek in de provincie de verbetering van de dienstverlening. Vragen om informatie worden snel en adequaat beantwoord, de digitale toegang tot informatie is uitgebreid met speciale databanken;
- gebruikers van bibliotheken in de provincie hebben met de nationale, provinciale en regionale bibliotheekpas toegang tot alle bibliotheken in Limburg en via *Landelijk Lenen* de beschikking over de gezamenlijke collectie van de Nederlandse openbare bibliotheken;
- er wordt specifiek beleid ontwikkeld voor speciale doelgroepen zoals jongeren, minderheidsgroepen en ouderen. Voor deze doelgroepen wordt de bibliotheek een vanzelfsprekende plek om informatie te vinden. Ook gebruiken zij de bibliotheek voor ontspanning en ontmoeting. Ouders van jonge kinderen vinden er informatie ten behoeve van de ondersteuning van de opvoeding;
- het basisonderwijs, het voortgezet onderwijs en de Regionale Opleidingscentra (ROC) hebben de weg gevonden naar de bibliotheek als samenwerkingspartner. De *Virtuele Mediatheek* is een vanzelfsprekende bron van informatie voor het onderwijs geworden;
- gemeentelijke en provinciale informatie alsmede overige overheidsinformatie zijn in of via de bibliotheek beschikbaar;

²⁴ Besluit van 28 mei 2004, statenstuk H-317-1.

²⁵ Statenstuk H-317-1, 4 mei 2004.

²⁶ Bron: Brief van de provincie aan het Bibliotheekhuis, 9 augustus 2005.

- de bibliotheek is een natuurlijke samenwerkingspartner voor lokale organisaties op het terrein van cultuur, welzijn en educatie. Dat blijkt ook uit de activiteiten die in de bibliotheek worden georganiseerd;
- in de bibliotheek vinden regelmatig discussiebijeenkomsten plaats, kunnen presentaties van lokale organisaties worden bezocht en worden lezingen gehouden, mogelijk zelfs kleine optredens;
- voor lokale of regionale geschiedbeoefening is de bibliotheek een uitgelezen plek om informatie te vinden en tentoon te stellen. Ook de toegankelijkheid van gezondheidsinformatie en informatie over kunst en cultuur is vergroot;
- de lokale bibliotheek is via internet bereikbaar voor het uitlenen van media en voor het verschaffen van informatie, de virtuele bibliotheek *bibliotheek.nl* is een even vanzelfsprekende bron van informatie als de bibliotheek in dorp of stadswijk;
- binnen het bibliotheeknetwerk worden bindende afspraken gemaakt over samenwerking, inhoudelijke vernieuwing en verbetering. Invulling van die afspraken wordt bepaald door lokale en provinciale prioriteiten. Het netwerk is een inspiratiebron voor de deelnemers en biedt door de schaalvergroten- de werking een kwaliteitsgarantie voor kleine en grote bibliotheekvoorzieningen in Limburg.

Met het oog op het bereiken van deze doelstellingen eind 2007 zijn in het Marsrouteplan aan het Bibliotheekhuis de volgende taken toebedeeld.

Algemeen:

- dienstverlening ten behoeve van bibliotheken, provinciale netwerk taken;
- uitvoering provinciaal beleid op het gebied van netwerkvorming en innovatie.

Programmatisch ICT en Infrastructuur:

- aanbieden ICT-systeem, waarmee basisbibliotheken met elkaar kunnen communiceren en dat aansluit op andere provinciale netwerken en op het landelijke netwerk.

Programmatisch Inhoudelijk bibliotheekbeleid:

- beschikbaar stellen inhoudelijke deskundigheid en vernieuwingspotentieel, ingebed in de provinciale netwerkafspraken;
- specifieke collecties en diensten aanbieden aansluitend op behoeften van basisbibliotheken en netwerk;
- uitvoering van afspraken die in netwerkverband worden gemaakt over collectievorming, rekening houdend met de afspraken in het landelijke netwerk.

Programmatisch Professionalisering:

- aanbieden adequaat cursusaanbod, afgestemd op de behoefte en afgestemd op het landelijke programma.

Programmatisch Kwaliteitszorg:

- opzetten expertisecentra kwaliteitsbeleid/organisatieontwikkeling, ingebed in het provinciale netwerk en aansluitend op landelijke programma's.

Programmatisch Horizontale samenwerking:

- faciliteren en uitvoeren van provinciaal beleid;

- ondersteunen provinciaal netwerk bij het tot stand brengen van horizontale samenwerking, aansluitend op landelijke programma's.

In de subsidiebeschikkingen 2005 en 2006 wordt niet expliciet verwezen naar provinciale beleidskaders.

In het (aangepaste) bedrijfsplan, dat het Bibliotheekhuis in oktober 2005 aan de provincie heeft aangeboden, zijn de provinciale beleidsuitgangspunten, zoals deze in het Marsrouteplan Bibliotheekvernieuwing 2005-2007 zijn geformuleerd, leidend. Met betrekking tot het provinciale beleid wordt in het werkplan 2005 van het Bibliotheekhuis opgemerkt dat geanticipeerd wordt op de programmalijnen van het te ontwikkelen marsrouteplan. In het werkplan 2006 wordt expliciet ingegaan op het provinciale beleid:

'De uitgangspunten voor het werkplan zijn gestoeld op de verantwoordelijkheden zoals deze aan het Bibliotheekhuis zijn toebedeeld in het provinciale Marsrouteplan. De daaraan gekoppelde kerntaken van het Bibliotheekhuis weerspiegelen dan ook de programmalijnen uit dit plan. Speciale aandacht is er voor bibliotheekvernieuwing zoals aan het Bibliotheekhuis is voorgelegd door GS. Leidraad voor de kerntaken van het Bibliotheekhuis zijn de provinciale uitgangspunten. De provinciale beleidsdoelen zijn als volgt geformuleerd:

- de burger krijgt een onbelemmerde toegang tot het openbare bibliotheekstelsel;
- de gebruiker komt centraal te staan (vraaggestuurde dienstverlening);
- de bibliotheken moeten hun dienstverlening verbreden door de ontwikkeling van een culturele, informatieve, educatieve en sociale functie;
- het bibliotheekstelsel moet de flexibiliteit hebben om aan te sluiten op maatschappelijke situaties;
- de bibliotheken moeten gebruik maken van moderne ICT-voorzieningen en dienen nieuwe media aan te bieden.

De provincie, zo blijkt uit het interview met de betreffende beleidsambtenaar, is van mening dat het Marsrouteplan 2005 - 2007 concrete beleidsinhoudelijke opgaven voor het BH bevat die het in de werkplannen dient te verwerken. Het BH ziet het Marsrouteplan niet als een specifieke provinciale beleidsnotitie, maar als een plan waarin de provincie een landelijk stamien volgt ten aanzien van vernieuwing van het openbare bibliotheekwerk.

5 Subsidierelatie provincie – Limburgse Huizen

5.1 Procesafspraken

Voor alle Huizen geldt dat zij een directe publiekrechtelijke subsidierelatie met de provincie hebben. Subsidieaanvragen dienen door de Huizen plaats te vinden aan de hand van een jaarlijks voor 1 oktober voorafgaand aan het boekjaar in te dienen werkplan met bijbehorende begroting. Op de subsidieaanvragen van de Huizen was tot en met 2004 de Subsidieverordening provincie Limburg van toepassing en vanaf 2005 de Algemene Subsidieverordening 2004. Voor het HvdS is vanaf 2005 tevens de Subsidieregeling Sociale Ontwikkeling en Sport 2005 - 2007 van toepassing en voor het HvdK vanaf 2004 de Nadere Subsidieregels voor Kunst en Cultuur.

Verder worden, zo wordt in de betreffende subsidiebeschikkingen aangegeven, de subsidieaanvragen van het HvdS, het HvdK en het HvdZ beoordeeld op grond van door PS vastgestelde en door GS nader uitgewerkte kaders op het terrein van respectievelijk sportbeleid, cultuurbeleid en zorgbeleid, zoals onder andere neergelegd in het Coalitieakkoord.

Aan alle Huizen is de verplichting opgelegd om de provincie ieder jaar per kwartaal een inhoudelijke rapportage aan te bieden over de voortgang van de activiteiten en een financiële rapportage. Het HvdS dient per boekjaar 3 kwartaalrapportages in te dienen. Deze rapportages dienen uiterlijk binnen 2 maanden nadat een kwartaal is verstreken in het bezit van de provincie te zijn. De door het HvdK aan de provincie voor te leggen kwartaalrapportages dienen uiterlijk 3 weken na het verstrijken van ieder kwartaal aan de provincie te worden voorgelegd. In de beschikkingen voor het HvdZ wordt geen termijn aangegeven waarbinnen het Huis de kwartaalrapportages dient aan te leveren.

Het Bibliotheekhuis dient de rapportages (vier per jaar) binnen 1 maand na afloop van ieder kwartaal aan GS aan te bieden. In 2006 moet het Bibliotheekhuis kwartaal- en jaarverantwoordingen aanleveren waarin de gesubsidieerde producten afzonderlijk worden verantwoord, zowel voor wat betreft de salarisgerelateerde kosten als overige (bedrijfs)kosten. Bij de 3e kwartaalverantwoording 2006 moet het Bibliotheekhuis een overzicht aanleveren waarin commerciële activiteiten afzonderlijk worden weergegeven en waarin aantoonbaar wordt gemaakt dat daar geen provinciale subsidie voor wordt ingezet en dat sprake is van een strikt gescheiden administratie.

Naar aanleiding van een door PricewaterhouseCoopers (PWC) uitgevoerde quick-scan is aan het HvdZ voor 2006 de verplichting opgelegd²⁷ om een adequaat projecten administratiesysteem aan te schaffen en te implementeren, zodat adequate

²⁷ Bron: Werkplan Huis voor de Zorg en begroting 2006, 10 januari 2006.

projectanalyses mogelijk zijn en vanaf het eerste kwartaal van 2006 betrouwbare financiële rapportages kunnen worden gemaakt.

Definitieve vaststelling van de subsidiebedragen vindt bij het HvdS, HvdK en HvdZ plaats aan de hand van een door deze Huizen in te dienen aanvraag en inhoudelijke eindrapportage (jaarrekening en jaarverslag) over de uitvoering van het werkplan en exemplaren van eventuele publicaties. De eindrapportage moet inzicht bieden in hoeverre de outputresultaten, zoals voorzien in de subsidieaanvraag en bijbehorend werkplan, zijn gerealiseerd. Tevens moet de eindrapportage een overzicht bevatten van gerealiseerde subsidiabele kosten van het werkplan/projectkosten en gerealiseerde inkomsten, gespecificeerd conform de definitieve begroting en voorzien van een goedkeurende accountantsverklaring. De aanvraag en bijbehorende eindrapportage dienen binnen zes maanden na realisatiedatum, oftewel uiterlijk 1 juli van het jaar volgend op het boekjaar, te worden ingediend.

Bij het Bibliotheekhuis zijn de volgende verplichtingen aan de subsidievaststelling verbonden²⁸:

‘Uiterlijk 6 maanden na afloop van het kalenderjaar moet een schriftelijke aanvraag worden ingediend. Deze aanvraag tot subsidievaststelling dient tenminste een financieel verslag te bevatten. Het financiële verslag moet de balans en de exploitatierekening met toelichting omvatten. Daarbij moet rekening gehouden worden met de volgende vereisten:

- het financiële verslag geeft volgens normen die in het maatschappelijk verkeer als aanvaardbaar worden beschouwd een zodanig inzicht dat een verantwoord oordeel kan worden gevormd over het vermogen en het exploitatiesaldo en, voorzover de aard van het financiële verslag dat toelaat, de solvabiliteit en de liquiditeit. Daarnaast wordt voldaan aan de rapportageverplichtingen genoemd onder de desbetreffende paragraaf;
- de balans met toelichting geeft getrouw, duidelijk en stelselmatig de grootte en samenstelling in actief- en passiefposten met het vermogen op het eind van het boekjaar weer;
- de exploitatierekening met toelichting geeft getrouw, duidelijk en stelselmatig de grootte van het exploitatiesaldo van het boekjaar weer;
- het financiële verslag sluit aan op de begroting die bij de subsidieaanvraag is overgelegd en bevat een vergelijking met de gerealiseerde inkomsten en uitgaven van het jaar voorafgaand aan het boekjaar. Tevens wordt een productenverantwoording verstrekt waarin de kosten in samenhang met de opbrengsten op het niveau van producten, provinciale projecten en worden verantwoord;
- een activiteitenverslag waarin de aard en omvang van de gesubsidieerde activiteiten worden beschreven en wordt aangegeven in hoeverre is voldaan aan de in deze beschikking genoemde verplichtingen;

²⁸ Bron: Subsidiebeschikkingen 2005 en 2006.

- een goedkeurende accountantsverklaring omtrent de getrouwheid van het financiële verslag en de naleving van de aan de subsidie verbonden verplichtingen en de terzake van toepassing zijnde wet- en regelgeving. Ook de productenverantwoording dient aan een accountantsoordeel te worden onderworpen.’

De toetsing op inhoud van werkplannen, kwartaalrapportages en eindverantwoording vindt plaats door de betreffende beleidsafdelingen (accountmanagers) binnen de provincie. De toetsing op overige zaken (financiële, administratieve en juridische) vindt vanaf de reorganisatie ‘Verbeterend Veranderen’ plaats door de afdeling Vergunningen en Subsidies. Vóór de reorganisatie vond de financiële toetsing plaats door de afdeling Financiën en de inhoudelijke toetsing door de betreffende beleidsafdeling. De geïnterviewden binnen de Huizen zijn van mening dat de provincie met name beoordeelt of de Huizen financieel op orde zijn en van een inhoudelijke beoordeling niet of nauwelijks sprake is.

Uit de interviews met de directeuren van de Huizen is naar voren gekomen dat de Huizen alle volgens een zelf ontworpen format aan de provincie rapporteren. Betrokken geïnterviewden binnen de provincie hebben aangegeven dat de provincie geen aparte eisen stelt aan de rapportages zolang deze voldoen aan de informatiebehoefte van de provincie. Dit betekent naar zeggen van de geïnterviewden dat met de rapportages zowel inhoudelijk als financieel een juist inzicht kan worden verkregen van de voortgang van de uitvoering van de activiteiten uit de werkplannen van de Huizen. Een pleidooi van het BH om eenzelfde format van rapportering te hanteren voor alle Huizen, is door de provincie niet gehonoreerd. Naar de mening van de provincie zou de eigenheid van de verschillende organisaties daarmee niet goed tot haar recht komen.

Het uitgangspunt bij de inrichting van de Huizen was dat de provincie meer afstand zou gaan houden en de Huizen meer eigen ruimte en verantwoordelijkheid zouden krijgen. Volgens betrokken geïnterviewden binnen de provincie is de ontwikkeling naar meer afstand inmiddels in gang gezet, maar is dit intern nog een gewenningsproces. Een voorbeeld is dat de Huizen, wat de provincie betreft, niet ieder kwartaal meer een uitgebreide inhoudelijke en financiële rapportage in hoeven te dienen over de voortgang in activiteiten, respectievelijk de uitputting van het budget, maar alleen bij substantiële afwijkingen rapporteren (afwijkingen rapportages). De Huizen dienen zelf in te schatten wanneer sprake is van substantiële afwijkingen.

De Huizen vallen sinds de reorganisatie binnen de provincie onder één afdeling; de afdeling Cultuur, Welzijn, Zorg (CWZ). De verwachting is dat hierdoor (structureel) overleg tussen de accountmanagers van de Huizen wordt bevorderd. Doel van dit overleg is naar zeggen van de betrokken geïnterviewden binnen de provincie om te kijken waar dezelfde aanpak en maatregelen gehanteerd kunnen worden met betrekking tot de Huizen. Een voorbeeld hiervan is het onderwerp

weerstandsvermogen. Momenteel wordt door de accountmanagers, samen met het expertenteam, gewerkt aan een regeling voor het opbouwen van reserves en voorzieningen door de Huizen.

5.2 Specifieke afspraken

Naast de in de vorige paragraaf beschreven procesafspraken worden per Huis in de subsidiebeschikkingen specifieke voorwaarden aan de subsidieverlening verbonden.

Huis voor de Sport

In de subsidiebeschikkingen 2004, 2005 en 2006 stelt de provincie de volgende (algemene) verplichtingen aan de subsidieverlening:

- realisatie van de prestaties (output) zoals in het werkplan omschreven;
- het werkplan heeft een looptijd van 1 januari 200x tot en met 31 december 200x. Wijziging in de realisatiedatum dient vooraf aan het College te worden meegedeeld. In geval zonder opgave van redenen de termijn van realisatie niet wordt gehaald, kan het subsidie worden herzien of ingetrokken;
- er dient een zodanige administratie te worden gevoerd dat alle rechtstreeks aan het project toe te rekenen kosten daaruit kunnen worden afgelezen;
- in alle drukwerk en publicaties met betrekking tot het te subsidiëren project dient door middel van het logo van de provincie en de vermelding 'Provincie Limburg' te worden aangegeven dat de activiteit geheel of gedeeltelijk geschiedt met financiële steun van de provincie;
- drukwerk dient aan de provincie te worden toegezonden tegelijk met de aanvraag om subsidie vaststelling;
- over de profilering van de provincie bij het project moeten afspraken worden gemaakt. Hiertoe dient contact opgenomen te worden met de behandelend ambtenaar;
- bij aanbesteding van werken, diensten en leveringen dienen de provinciale aanbestedingsregels toegepast te worden.

Vanaf 2005 stelt de provincie ook prestatieverplichtingen aan de subsidieverlening. Voor 2005 betreft het de volgende verplichtingen:

- in afwijking van het werkprogramma dient het HvdS 8 WhoZnextprojecten en 5 BOS-projecten te realiseren;
- ten aanzien van de gehandicaptensport in Limburg dient het HvdS de volgende specifieke taken te verrichten:
 - instandhouden en ondersteunen van het sport- en bewegingsaanbod voor personen met een verstandelijke en meervoudige handicap. Hiertoe dient het HvdS een bedrag van € 20.000,- beschikbaar te stellen aan Basissport Limburg ten laste van het voor de gehandicaptensport geormerkte subsidiebedrag ter grootte van € 75.000,-;
 - administratief uitvoeren van de vervoersregeling gehandicapte sporters 2005;

- algemene vraagbaakfunctie voor sporters met een beperking en gehandicaptensportverenigingen;
- ondersteuning provinciale beleidsontwikkeling ten aanzien van gehandicaptensport;
- organiseren en/of stimuleren van sportdagen en clinics;
- realisatie van de implementatie en het onderhoud van de Data- en Expertisebank Sport met een budget van € 25.000,-;
- realisatie ondersteuning infrastructuur voor vrijwilligers in de sport met een budget van € 25.000,-.

In de subsidiebeschikking 2006 stelt de provincie als prestatieverplichtingen:

- realisatie van de prestaties (output) zoals in hoofdstuk 3 van het werkprogramma 2006 uitvoering omschreven bij de 6 programmalijnen. In hoofdstuk 3 zijn de beoogde resultaten opgenomen. Het HvdS wordt verzocht om voor 1 februari 2007 de onderstaande beoogde resultaten concreter te formuleren en deze de provincie schriftelijk te doen toekomen. Aangegeven dient te worden:
 - bij hoeveel Brede Scholen door ondersteuning sportvoorzieningen worden gerealiseerd in 2006;
 - hoeveel Limburgse gemeenten per 31 december 2005 een integrale sport- en beweegnota hebben en met hoeveel gemeenten dit aantal met ondersteuning van het HvdS in 2006 zal stijgen;
 - hoeveel Limburgse sporters met een beperking door ondersteuning van het HvdS in 2006 lid worden van een reguliere sportvereniging;
 - met welk percentage het huidige percentage van de Limburgers dat aan de beweegnorm voldoet (49%) in 2006 zal stijgen als gevolg van de breedtesportstimuleringsactiviteiten van het HvdS;
 - hoeveel Limburgse gemeenten per 31 december 2005 de BOS-impuls hebben aangevraagd en met hoeveel gemeenten dit aantal met ondersteuning van het HvdS in 2006 zal stijgen;
 - bij hoeveel scholen in Limburg het HvdS in 2006 een kwalitatief goed sport- en bewegingsaanbod realiseert.

Nadere bijzonderheden ten aanzien van de te leveren prestaties in 2006:

- ter concretisering van het werkprogramma dient het HvdS 8 nieuwe WhoZnextprojecten te realiseren;
- aan de programmalijn VO voegt de provincie als resultaatafspraken toe het project Uitvoering Topsportplan Limburg, specifiek de sportzuil handbal. Dit project dient ertoe te leiden dat er in 2006 een Limburgs Handbalplan wordt opgesteld, waarbij de versterkende werking van topsportondersteuning voor de breedtesport wordt gerealiseerd.

Verder stelt de provincie aan de subsidieverlening dezelfde resultaatverplichtingen als aan de subsidieverlening in 2005.

Huis voor de Kunsten

Aan de subsidieverlening voor 2003 heeft de provincie onder meer de volgende voorwaarden verbonden²⁹:

De organisatie is ingevuld

- de organisatie, en daarmee de administratieve ondersteuning, dient per 1-1-2004 volledig te zijn ingevuld, zoals aangegeven in het ondernemingsplan;
- de directeur zorgt er voor, dat aan de organisatie van het CvA een zodanige functiescheiding en werkverdeling ten grondslag ligt, dat een doelmatige interne controle wordt verkregen en dat de werkzaamheden zo doelmatig mogelijk worden verricht (Handboek Administratieve Organisatie).

Relatie naar de Founders

- het CvA verzorgt eind 2003, voorzover gewenst door de founders, de volledige administratieve ondersteuning, zoals omschreven in het ondernemingsplan. Met de organisaties die lid zijn van het klantenpanel zijn per organisatie schriftelijke afspraken gemaakt;
- naast een intentie overeenkomst tot samenwerking is er een personele unie tussen LBM en WMC bestuur, wordt er aantoonbaar informeel samengewerkt inzake diverse activiteiten en evenementen, zijn deze op elkaar afgestemd en waar nodig en mogelijk samengevoegd.

De financiële administratie is gestroomlijnd

- op basis van het ondernemingsplan is de financiële administratie uiterlijk eind 2003 zodanig opgezet, dat met inachtneming van de historische gegevens per founder een administratief systeem is ontwikkeld dat vanuit exploitatie perspectief en vanuit project beheer een permanent inzicht en overzicht biedt en derhalve permanent financieel beheer mogelijk maakt;
- het CvA werkt vanuit één begroting voor de volledig participerende bonden met uitzondering van bestuurslasten en projecten;
- einde 2003 is de opzet van een begroting voor de founders voor 2004 mogelijk met uitzondering van de bestuurslasten en de projecten. Daarin zijn duidelijk onderscheiden opgenomen de middelen voor scholing en voor de innovatieve projecten, waarvoor projectvoorstellen aan GS moeten worden voorgelegd;
- gegevens omtrent begroting, jaarverslag, jaarrekening worden conform de bepalingen in de subsidieverordening tijdig aan GS voorgelegd.

Inhoudelijke doelstellingen Ontwikkeling en Vernieuwing

- het CvA presenteert voor 2003 minimaal 2 vernieuwende projecten. Deze projecten worden in het jaarprogramma opgenomen en nader uitgewerkt:
 - het organiseren en uitvoeren van een theaterproductie op locatie voor VMBO scholieren;
 - een Percussiefestival.
- activiteiten LBM/LBT en WMC worden op elkaar afgestemd;
- het CvA dient een eenduidig directiecontract tussen RvT en directeur op te stellen met voldoende waarborgen om de doelstellingen te realiseren.

²⁹ Bron: Bijlage bij brief van de provincie aan het HvdK van 27 mei 2003 (kenmerk 2003/242740).

In de subsidiebeschikking 2004 stelt de provincie als voorwaarden en verplichtingen aan de subsidieverlening:

- de administratie is gestroomlijnd, waardoor de administratieve ondersteuning volledig wordt ingevuld en vanuit het centrum wordt zorggedragen voor een integrale begroting 2005 voor alle participerende bonden;
- de opleidingen en cursussen zijn effectiever en meer geïntegreerd van opzet;
- het WMC krijgt extra ondersteuning;
- de ontwikkeling van de innovatie leidt tot meerdere projecten;
- het ondersteuningsaanbod voor festivals en evenementen krijgt verder invulling. Hiertoe zet het CvA in samenspraak met de provincie een overlegstructuur op;
- er dient een zodanige administratie te worden gevoerd dat alle rechtstreeks aan het project toe te rekenen kosten daaruit kunnen worden afgelezen;
- indien publicaties worden uitgegeven met betrekking tot het te subsidiëren project, zoals affiches, programmaboekjes, websites en folders, dient door middel van het logo van de provincie plus de vermelding 'Provincie Limburg' te worden aangegeven dat de activiteit geheel of gedeeltelijk is geschied met financiële steun van de provincie.

In de subsidiebeschikking 2005 stelt de provincie als voorwaarden en verplichtingen aan de subsidieverlening:

- de in de begroting en werkplan opgenomen projecten worden uitgevoerd;
- realisatie van de volgende doelstellingen opgenomen in het ondernemingsplan:
 - concourzen en solistenwedstrijden worden gestroomlijnd;
 - productontwikkeling wordt geïmplementeerd in de reguliere activiteiten;
 - het CvA functioneert voor 90% als contactpunt;
 - het CvA functioneert voor 90% als belangenbehartiger;
 - het ondersteuningsaanbod voor de festivals en evenementen krijgt verdere invulling. Hiertoe zet het CvA in samenspraak met de provincie een overlegstructuur op.
- de provincie wordt op de hoogte gehouden van stappen en ontwikkelingen die voor GS van belang zijn;
- in alle drukwerk met betrekking tot het te subsidiëren project wordt door middel van het actuele logo van de provincie plus de vermelding 'Provincie Limburg' aangegeven dat het project gerealiseerd wordt met financiële steun van de provincie. Indien niet aan deze voorwaarde wordt voldaan kan worden overgegaan tot terugvordering van (een deel van) het subsidie. Drukwerk dient aan de provincie Limburg te worden toegezonden binnen drie maanden na afloop van het project/de activiteit. De provinciale adviescommissie zal hier op monitoren;
- inhoudelijke wijzigingen en wijzigingen in de begroting worden vooraf ter goedkeuring voorgelegd aan GS. Indien zich in de loop van 2005 omstandigheden voordoen, waardoor het CvA niet op het beoogde niveau kan blijven functioneren, of zich anderszins ingrijpende ontwikkelingen voordoen, laat het CvA dit eveneens weten. Bij het niet tijdig melden van wijzigingen of als GS van

oordeel zijn dat niet/gedeeltelijk wordt voldaan aan de verplichtingen, kunnen GS korten op het provinciale subsidie dan wel het subsidie op nihil vaststellen.

In de subsidiebeschikking 2006 stelt de provincie als voorwaarden en verplichtingen aan de subsidieverlening:

- de in de begroting en werkplan opgenomen projecten worden uitgevoerd;
- realisatie van de volgende doelstellingen opgenomen in het ondernemingsplan:
 - de verdeling van de tijdsbesteding aangegeven in producten en diensten is gehaald;
 - 80% van de klanten is tevreden over het Huis;
 - het Huis fungeert als coördinatiepunt voor alle amateurkunsten in de provincie;
 - het ondersteuningsaanbod voor de festivals en evenementen krijgt verdere invulling. Dit betekent dat door het HvdK in het jaar 2006 de pilot Marketing Festivals verder wordt uitgevoerd.
- de provincie wordt op de hoogte gehouden van stappen en ontwikkelingen die voor GS van belang zijn;
- ter uitvoering van projecten waar incidentele subsidies tegenover staan dient het HvdK geen structurele verplichtingen aan te gaan;
- het HvdK legt een evaluatierapport over de voorgaande periode voor en een nieuw ondernemingsplan voor de komende periode;
- aangaande profilering maakt het HvdK afzonderlijke afspraken met de instellingen. Deze worden vastgelegd in een afzonderlijk verslag;
- voor 1 februari 2006 wordt een aanvulling op de begroting en werkplan 2006 ingediend inzake de ondersteuning van particuliere monumentenorganisaties;
- er dient een zodanige administratie te worden gevoerd dat alle rechtstreeks aan de activiteiten toe te rekenen kosten daaruit kunnen worden afgelezen;
- in alle drukwerk met betrekking tot het te subsidiëren project wordt door middel van het actuele logo van de provincie plus de vermelding 'Provincie Limburg' aangegeven dat het project gerealiseerd wordt met financiële steun van de provincie;
- het provinciaal logo en de tekstvermelding zijn altijd goed leesbaar. De grootte ervan, in verhouding met de logo's van andere subsidiënten en sponsors, is altijd in overeenstemming met de financiële bijdragen;
- drukwerk en publicaties worden aan de provincie toegezonden bij de aanvraag om vaststelling van het subsidie;
- aan de Gouverneur, GS, de woordvoerders van de fracties van de commissie Welzijn Zorg en Cultuur, de afdeling Cultuur en de leden van de provinciale adviescommissie worden uitnodigingen verstuurd;
- GS kunnen nadere verplichtingen opleggen ten aanzien van de aard en wijze van vermelding van de provincie;
- het niet, niet tijdig of niet geheel voldoen aan de bepalingen kan tot gevolg hebben dat het provinciaal subsidie wordt gekort. De uiteindelijke hoogte van de korting wordt bepaald door GS.

Huis voor de Zorg

In de subsidiebeschikkingen 2005 en 2006 stelt de provincie als verplichtingen aan de subsidieverlening³⁰:

- uitvoering van het werkplan heeft een looptijd van 1 jaar (1 januari 200x tot 1 januari 200x+1). Wijziging in de realisatiedatum wordt vooraf aan het College meegedeeld. In geval zonder opgave van redenen de termijn van realisatie niet wordt gehaald, kan het subsidie worden ingetrokken;
- er wordt een zodanige administratie gevoerd dat alle rechtstreeks aan het project toe te rekenen kosten daaruit kunnen worden afgelezen;
- indien publicaties worden gedaan met betrekking tot het te subsidiëren project, dient door middel van het logo van de provincie en de vermelding 'Provincie Limburg' te worden aangegeven dat de activiteit geheel of gedeeltelijk geschiedt met financiële steun van de provincie;
- bij de aanbesteding van werken, diensten en leveringen worden de provinciale aanbestedingsregels toegepast. Te zijner tijd wordt alle informatie aangeleverd inzake de gevolgde aanbestedingsprocedures, bijvoorbeeld bij werken het bestek, waarop de aanbesteding plaatsvindt, met bijbehorende tekening en kostenraming.

In de subsidiebeschikking 2006 zijn daarnaast als verplichtingen opgenomen:

Algemeen:

- duidelijk wordt gemaakt hoe de netto kosten van Zorgbelang verder omlaag kunnen worden gebracht;
- met het oog op verschillen in bestuurskosten van de diverse netwerkorganisaties in het HvdZ moet het HvdZ een uniforme regeling treffen over de wijze waarop de koepels gelden van het Huis inzetten.

Voor alle werkplannen in 2006:

- de vijf RPCP functies worden concreet geoperationaliseerd tot begrippen die op één manier zijn uit te leggen;
- de middelen worden zichtbaar gealloceerd naar activiteiten met bijbehorende doelen en resultaten;
- alle activiteiten, projecten, doelen en resultaten worden geprioriteerd.

Specifiek voor sectoraal in 2006:

- de dienstverleningsovereenkomsten en financiële kaders tussen het HvdZ en de Ouderenbonden worden (indien nodig) opnieuw tegen het licht gehouden en eventueel aangepast;
- de structuur ten behoeve van de communicatie met de achterban moet helder zijn, alsmede geïmplementeerd.

Specifiek voor intersectoraal in 2006:

- de structuur ten behoeve van de communicatie met de achterban moet helder zijn, alsmede geïmplementeerd;

³⁰ Bron: Subsidiebeschikking 18 mei 2004, Subsidiebeschikking 7 juni 2005, Subsidiebeschikking 2006, 10 januari 2006

- in het kader van de WMO wordt een scenario ontwikkeld voor het geval de WMO niet (in 2006) wordt ingevoerd. Aangegeven moet worden welke aanpassingen in het werkplan noodzakelijk zijn.

Ten aanzien van CTI/IKG voor 2006:

- het Cliëntenpanel is volledig operationeel; minimaal twee systematische klachtenpatronen zijn door middel van een representatief cliëntenpanel onderzoek inzichtelijk gemaakt;
- de help- en inputdesk is ge-upgrade.

Voor alle werkplannen in 2007:

- alle werkplannen worden 'smart' geformuleerd;
- op het gebied van informatievoorziening en ondersteuning wordt meer aantoonbare efficiencywinst geboekt door samen uniforme methodieken te ontwikkelen en de uitvoering ervan te verdelen onder netwerkorganisaties.

Specifiek voor intersectoraal in 2007:

- een substantieel aantal onderwerpen worden ververst en 'oude' onderwerpen worden verder afgerond.

Naar aanleiding van een door PWC uitgevoerde quick-scan moet het HvdZ:

- bij de totstandkoming van de begroting de juiste methodiek gebruiken, zodat begrotingsprocessen als positief kunnen worden gekwalificeerd;
- in de begroting 2006 de post 'Reorganisatiekosten en Balansherstel' gebruiken om het negatief Eigen Vermogen weg te werken.

Verder wordt opgemerkt dat indien het exploitatieoverschot over 2006 leidt tot een overschrijding van de som van reserves met meer dan 20% van de totale exploitatie uitgaven in dat jaar, het meerdere zal worden gekort op de vast te stellen subsidie.

De directeur van het HvdZ heeft aangegeven dat als de provincie specifieke wensen heeft met betrekking tot de werkplannen, zij deze bijtijds (dat wil zeggen voor 1 januari van het jaar voorafgaand aan het boekjaar) 007) aan het Huis voor de Zorg dienen door te geven, zodat hierover ook op tijd met de koepelorganisaties kan worden gesproken. Dit naar aanleiding van het feit dat de provincie tot nu toe in de subsidiebeschikkingen (dus achteraf) allerlei (beheersmatige) zaken voorschrijft, waarmee in de werkplannen rekening gehouden dient te worden.

Bibliotheekhuis

In de voorlopige beschikking 2005 (d.d. 5 juni 2004) heeft de provincie aan de subsidieverlening de volgende verplichtingen gesteld:

- er worden afspraken gemaakt over de vorming van de egalisereserve en risicobeperkend beleid;
- in de begroting 2005 worden de volgende posten meegenomen/bijgesteld:
 - een incidentele exploitatiesubsidie ad € 250.000,- voor de benodigde ICT-projecten;
 - een subsidie voor provinciebrede ICT projecten ad € 500.000,-;

- de financiële vertaalslag van de definitieve versie van missie, visie, diensten en producten wordt in de begroting gemeld. Indien nodig wordt de begroting dienovereenkomstig aangepast;
- bij de vaststelling van het definitieve werkplan en begroting dient rekening gehouden te worden met de eind 2005 geldende definitieve loon- en prijsindexcijfers voor 2004 en 2005;
- voor de extra huisvestingskosten, ontstaan door een andere kostenverdeling naar vloeroppervlakte, worden geen extra middelen beschikbaar gesteld. Deze dienen binnen de reguliere begroting opgevangen te worden.

In het werkplan 2005 worden de navolgende aanpassingen doorgevoerd:

- naast de vijf programmalijnen van het Marsrouteplan voert het Huis in het voorlopig werkplan een zesde programmalijn op. In het Marsrouteplan is dit geen bestaande programmalijn. Ten behoeve van de eenduidigheid en om spraakverwarring te voorkomen wordt het Huis verzocht zich in het werkplan te conformeren aan de terminologie van het Marsrouteplan;
- de vijf programmalijnen van het Marsrouteplan zijn richtinggevend bij de uitwerking van het missie/visietraject en daaruit voortvloeiende werkplan;
- onder programmalijn 6 zijn alle flankerende faciliteiten opgenomen die het huis 'oude stijl' aan bibliotheken aanbiedt. Voor deze activiteiten wordt geen onderverdeling gemaakt in benodigde uren/activiteitskosten. Omdat het om een substantieel deel van de totale capaciteit van het Huis (17.500 uur) gaat dient het Huis deze onderverdeling aan de provincie te doen toekomen en rekening mee te houden bij de opzet van het nieuwe werkplan.

In de beschikking 2006 (d.d. 21 maart 2006) heeft de provincie als voorwaarden en verplichtingen gesteld aan de subsidieverlening³¹

Verplichtingen ten aanzien van het werkplan:

- de behoeften van de klanten, primair de Limburgse bibliotheken, worden bij de totstandkoming van het werkplan betrokken. De uitkomsten van het overleg met een afvaardiging van bibliotheekdirecteuren over het werkplan 2006, de mate van draagvlak hiervoor en eventuele wijzigingen die hieruit voortvloeien worden vóór 30 april 2006 bij de provincie aangeleverd. Om daadwerkelijk inspraak te hebben worden de Limburgse bibliotheken in een vroeg stadium betrokken bij de totstandkoming van de werkplannen voor de komende jaren. Bij het indienen van het werkplan 2006 worden verslagen van het Directeuren Overleg Limburg over het werkplan toegevoegd;
- de plannen van aanpak van nog op te starten activiteiten in 2006 worden afgestemd met de bibliotheekdirecteuren. Verslagen daarvan worden uiterlijk op 1 juli 2006 ter kennisname aan de provincie voorgelegd;
- van activiteiten en werkzaamheden die ook op de vrije markt in te kopen zijn wordt een inventarisatie gemaakt, die ter kennisname aan het College van

³¹ Bron: Nota voor GS, stuknummer 2006/12400, 21 maart 2006.

Gedeputeerde Staten aangeboden wordt. Op commerciële activiteiten mogen geen overheidssubsidies worden ingezet;

- voor de invulling van de activiteit ICT-regisseur wordt 0,5 formatieplaats ingezet gefinancierd uit de exploitatiesubsidie.

Verplichtingen ten aanzien van de verantwoording 2006:

- zodra de definitieve bedragen bekend zijn, die gepaard gaan met de indaling van personeel naar de bibliotheken, stelt het Huis de provincie hiervan in kennis. Alsdan wordt de aan het Huis toegekende exploitatiesubsidie evenredig naar beneden bijgesteld;
- indien gedurende het boekjaar aanmerkelijke verschillen (dreigen te) ontstaan tussen werkelijke uitgaven en inkomsten en begrote uitgaven en inkomsten doet de subsidieontvanger daarvan onverwijld mededeling aan het College van GS, onder vermelding van de oorzaak van de verschillen;
- er wordt geen gebruik gemaakt van 'Onderuitputten' bij de verantwoording van salarissen;
- de opbrengsten worden per product uitgesplitst naar de volgende categorieën: exploitatiesubsidie, projectsubsidies (rechtstreeks verkregen van overheidsinstantie), overige inkomsten;
- de kosten worden per product verantwoord in samenhang met de opbrengsten. Ook provinciale projecten worden per project afzonderlijk verantwoord;
- afschrijvingskosten worden vervangen door dotatie aan bestemmingsreserve vervangingsinvesteringen, indien het resultaat het toelaat. Het maximum voor de bestemmingsreserve bedraagt 10% van de verstrekte subsidie. Onttrekkingen aan deze reserve worden toegelicht in de verantwoording;
- de post 'Onvoorzien' wordt in de verantwoording niet gehanteerd. Kosten worden verantwoord op de desbetreffende kostensoort;
- de administratie wordt zodanig ingericht, dat daarin een strikte scheiding wordt aangebracht in met exploitatiesubsidie te bekostigen niet commerciële activiteiten en activiteiten die tegen marktconforme tarieven in concurrentie met anderen worden aangeboden. Het niet voldoen aan deze verplichting kan meebrengen dat (een deel van) de subsidie als ongeoorloofde staatssteun kan worden aangemerkt door de Europese Commissie en moet worden teruggevorderd.

Verplichtingen ten aanzien van de begroting 2007:

- om kruissubsidiëring in de toekomst te voorkomen dienen op termijn de commerciële activiteiten los te worden gekoppeld van de kerntaken van het Huis, op zodanige wijze dat de continuïteit in de uitvoering van gesubsidieerde activiteiten op geen enkele wijze gevaar loopt;
- wat betreft de administratie in de begroting 2007 geldt dezelfde verplichting zoals verwoord onder *verplichtingen ten aanzien van de verantwoording 2006*;
- in de communicatie naar buiten wordt door middel van het actuele logo plus de vermelding "gesubsidieerd door de provincie Limburg" aangegeven dat sprake is van (mede)financiering door de provincie;
- drukwerk wordt bij de eindafrekening meegezonden;

- bij de aanbesteding van werken, diensten en leveringen boven € 50.000,- worden de provinciale aanbestedingsregels toegepast. Alle informatie omtrent de gevolgde aanbestedingsprocedure wordt aangeleverd;
- er wordt een zodanige administratie gevoerd dat alle rechtstreeks aan de werkzaamheden toe te rekenen kosten daaruit kunnen worden afgelezen.

In interviews met betrokkenen binnen de provincie is aangegeven dat het BH in vergelijking met de andere Huizen momenteel door de provincie nog 'strak' wordt aangestuurd. Dit met het oog op de te bereiken resultaten van het Marsrouteplan eind 2007. Door de complexe situatie waarin het BH is gestart (door UBS opgelopen achterstand in het landelijke bibliotheekvernieuwingstraject) moet het BH actief inspelen op de ontwikkelingen en wensen uit het veld. De provincie dient naar eigen zeggen het BH hier nog strak op te sturen. Het streven is op termijn meer afstand van het BH te nemen (sturen op afstand).

Bij het BH roept bovenstaande werkwijze van de provincie de vraag op of het een (uitvoerende) steuninstelling van het provinciaal beleid is of een zelfstandige instelling die met gemeenschapsgeld specifieke producten levert. Wat dat betreft wenst het BH voor de toekomst meer duidelijkheid van de provincie.

5.3 Herijking subsidierelaties

Begin 2003 hebben GS besloten tot een herijking van (bestaande) relaties met structurele subsidieontvangers. Aanleiding daarvoor vormde onder meer de zich voordoende problematiek, met name bij een aantal Limburgse Huizen, dat zodra bij een 'op afstand' geplaatst instituut zich een (financieel) probleem voordoet, een oplossing van de provincie wordt verwacht, zowel financieel als inhoudelijk. Dit herijkingstraject heeft onder andere consequenties voor de Limburgse Huizen. Hieronder volgt een overzicht van maatregelen die ten aanzien van deze Huizen zijn en worden genomen.

Maatregelen aangekondigd in de Vervolgotitie Heroriëntatie Provinciale Subsidierelaties³²:

- verbeteren van de uitgangssituatie door vooraf indicatoren te stellen, door inzet van een expertenteam, door initiële kosten te erkennen en een bedrijfseconomische of bestuurlijk-organisatorische toets door te voeren;
- invoeren of verbeteren van monitoring: als er eisen worden gesteld, deze via een volgsysteem ook tussentijds toetsen (formats);
- één interne accountverantwoordelijke benoemen, in het vervolgtraject herijking eisen opnemen met betrekking tot procedures en dergelijke;
- formeren inzet expertenteam, opleiding- en aannamebeleid eigen personeel; eisen ten aanzien van subsidierelaties formuleren;

³² Bijlage 1 van PS-voorstel A-269-1, 30 januari 2004.

- strikte financiële scheiding commerciële en publieke financiën.

Maatregelen aangekondigd in een nota van de afdeling BDO aan de SCFAZ over de voortgang in het traject Herijking subsidierelaties³³:

- doorlichten bestaande subsidierelaties op het uitgangspunt scheiding tussen commerciële en gesubsidieerde activiteiten;
- voorbereiden wijziging Algemene Subsidieverordening, waarin de volgende zaken worden geregeld:
 - a. strikte scheiding tussen commerciële en gesubsidieerde activiteiten;
 - b. opvragen bewijsstukken (zoals verzekeringspolissen);
- nader invullen van bevoegdheid op grond van de Algemene Subsidieverordening om aanvullende regels te stellen voor:
 - a. normering van de jaarlijkse dotatie in een egalisatiereserve;
 - b. normering van de maximale omvang van de egalisatiereserve;
 - c. invoering van een controleprotocol, ter regeling van de reikwijdte en de diepgang van de accountantscontrole;
 - d. de aanwijzing van toezichthoudende ambtenaren;
- opnieuw opzetten van de AO-procedures voor het subsidieproces. Daarbij aandacht besteden aan borgingsmechanismen, alsmede aan periodieke toetsing van de werking van het systeem;
- effectueren efficiëncyslag in het proces van subsidieaanvraag tot en met de afwikkeling daarvan door het stroomlijnen en grotendeels automatiseren van dit proces.

Procedureafspraken aangekondigd in een nota van de afdeling BDO aan GS over een nieuwe werkwijze voor de afhandeling van stukken in het subsidietraject³⁴.

- integrale benadering van de instellingen (kijken naar inhoudelijke, financiële, juridische aspecten alsmede aspecten met betrekking tot planning en control) bij de beoordeling van de begrotingen, de tussentijdse rapportages en de jaarrekening;
- bijschakeling van het expertenteam in de advisering;
- voor (tussentijdse/eind-) rapportages nadrukkelijker aangeven welke informatie wordt verwacht, en dat de informatie binnen een tijdsbestek van 6 weken na afloop van de rapportageperiode wordt ingewacht;
- zijn afspraken met de instellingen bij de subsidietoekenning helder, dan kan voor tussentijdse rapportages worden volstaan met een vermelding van de voortgang op het financiële vlak en op het vlak van de afgesproken prestaties. Aanvullende toelichting is alleen nodig bij afwijkingen ten opzichte van de eerdere prognoses en afspraken. Het is aan de instelling om te beoordelen of problemen die gesignaleerd worden bij de subsidieverstrekker bekend behoren te zijn;

³³ Nota van het expertenteam aan de SCFAZ, 15 maart 2005.

³⁴ Nota van het expertenteam aan GS, 10 november 2005.

- om te bewerkstelligen dat de subsidieverstrekker door de instellingen tijdig wordt voorzien van adequate informatie eventueel in de subsidiebeschikking opgenomen dat tussentijdse rapportages binnen een termijn van 6 weken na het afsluiten van de rapportageperiode moeten zijn ingediend;
- in de subsidiebeschikking aan de instellingen de verplichting opnemen om tussentijdse rapportages te produceren, met een minimale frequentie van een keer per 4 maanden.

Maatregelen aangekondigd in een nota van de afdeling BDO aan de SCFAZ over de voortgang in het project herijking subsidierelaties in juni 2006³⁵:

- nadere (algemene) regelgeving met betrekking tot de reikwijdte en diepgang van de controle door de accountant vindt niet plaats, omdat dit in de Algemene Subsidieverordening voldoende wordt afgebakend. Op grond van deze verordening moet de accountant namelijk ook onderzoeken of aan de verplichtingen geformuleerd in de subsidiebeschikking is voldaan. In individuele gevallen kan in een subsidiebeschikking een extra aanwijzing voor de reikwijdte en diepgang van de accountantsverklaring worden gegeven;
- aanleggen van een stamdossier voor complexe subsidierelaties;
- opstellen van AO-procedures voor het subsidieproces met borgingsmaatregelen die zijn afgestemd op het risicoprofiel van de subsidierelatie;
- inrichting van een nieuwe afdeling Vergunningen & Subsidies. Dit moet ertoe bijdragen dat knelpunten op het vlak van risicobeheersing en efficiency in het subsidieproces kunnen worden opgelost;
- opnemen van het expertenteam met een kleine vaste kern in deze nieuwe afdeling. De coördinator van het expertenteam is verantwoordelijk voor het signaleren van mogelijke risicovolle dossiers en zal, waar mogelijk, preventief maatregelen voorstellen in plaats van curatief op te treden.

Maatregelen naar aanleiding van een onderzoek³⁶, in opdracht van GS uitgevoerd door de Unit Control, naar de doeltreffendheid en doelmatigheid van het subsidie-instrument³⁷:

Fase I: Inventariserende ronde, november 2006:

- het cluster Subsidies zal overleg voeren met de beleidsafdelingen om de na te streven provinciale doelstellingen te toetsen op hun concreetheid en vertaalbaarheid naar heldere prestatieafspraken;
- het cluster Subsidies zal aan de hand van de individuele subsidiebeschikkingen voor 2006 en/of 2007 beoordelen, of de daarin geformuleerde afspraken voor de subsidiëring van een voldoende niveau zijn om te spreken van concrete prestatieafspraken;

³⁵ Voortgangsrapportage herijking subsidierelaties, 6 juni 2006.

³⁶ Rapport 'Doeltreffendheid en doelmatigheid van provinciale subsidies, Unit Control, 10 oktober 2006.

³⁷ Plan van aanpak en tijdplanning voor verbetering doeltreffendheid subsidies, Unit Control, 10 oktober 2006.

- provinciale doelstellingen en prestatieafspraken zullen op hun onderlinge aansluiting getoetst worden.

Fase II: Nadere concretisering prestatieafspraken, 1^e en 2^e kwartaal 2007:

- het nader concretiseren van de prestatieafspraken. Voorstel hiervoor; in het 1^e en 2^e kwartaal 2007 in-company-trainingen organiseren voor de betrokken medewerkers (cluster Subsidies en verschillende beleidsafdelingen).

Fase III: implementatie verworvenheden fase II, 3^e en 4^e kwartaal 2007:

- in het 3^e en 4^e kwartaal 2007 de verworvenheden uit de trainingsperiode implementeren. Dat moet er in resulteren, dat met 20% van de instellingen met een exploitatiesubsidie betere (SMART geformuleerde) prestatieafspraken gemaakt kunnen worden.

Fase IV: Beoordeling per instelling, 3^e en 4^e kwartaal 2007:

- in het 2^e en 3^e kwartaal 2007 per instelling beoordelen of het aangaan van een contract tot de mogelijkheden behoort, en welke consequenties daaraan verbonden zijn;
- inzicht verkrijgen in de vraag, welke grondslag/combinatie van grondslagen (vast bedrag, normering, tekortdekking, of combinatie hiervan) het meest geschikt is voor de verstrekking van subsidie aan de individuele instellingen;
- waar afspraken gemaakt gaan worden over subsidiëring op basis van een contract, dan wel in de vorm van een (genormeerd) bedrag per prestatie-eenheid, moet uitgezocht worden in hoeverre daaraan fiscale consequenties zijn verbonden.

6 Reactie Gedeputeerde Staten

Op 17 januari 2007 ontving de Zuidelijke Rekenkamer de navolgende reactie van Gedeputeerde Staten van Limburg:

Bij brief van 5 december 2006, nr. R06.200.PdK/HG, hebt u ons het concept rapport inzake uw onderzoek naar de Limburgse Huizen doen toekomen, met het verzoek om met name de conclusies en aanbevelingen van ons commentaar te voorzien.

Het is belangrijk om direct te mogen constateren, dat uit uw onderzoek blijkt, dat voor wat betreft de Limburgse Huizen op hoofdlijnen wordt voldaan aan de door u gestelde eisen voor de invulling van een relatie tussen de provincie en op afstand geplaatste gesubsidieerde instellingen.

Wij constateren dat u bevestigt, dat de tot nu toe genomen maatregelen met name hebben geleid tot meer transparantie en structuur in de betreffende relaties. Daar was immers op dat moment ook de grootste behoefte aan, met name omdat in die eerste fase van het herijkingsproces de risicobeheersing tot het eerste aandachtspunt is gekwalificeerd.

In eerste instantie was met en over de Huizen vooral een inhoudelijk debat gevoerd, en werden de beheersmatige aspecten onderbelicht. Daarom is hier in goed overleg met onze staten stevig op ingezet, en waren de maatregelen in die beginfase inderdaad gericht op beheersmatige aspecten, omdat op dat moment daar ook de grootste problemen getackeld moesten worden.

Voor deze volgorde is bewust gekozen, omdat er natuurlijk allereerst wel een stevig fundament onder de Huizen moet liggen om vervolgens een zinvolle discussie over de inhoud te kunnen voeren.

Dat neemt echter niet weg, dat wij ook voor wat betreft de inhoudelijke vertaalslag van het provinciale beleid door de gesubsidieerde relaties, meer (zijn) gaan werken aan het maken van resultaatgerichte afspraken.

Een concreet stappenplan voor de op dit punt gewenste vorderingen in 2007 is hiervoor opgezet en in oktober 2006 met de staten gecommuniceerd. Daarmee is de basis gelegd voor een adequate vertaalslag van het door de provincie voorgestane beleid naar een concrete en resultaatgerichte uitvoering daarvan door de gesubsidieerde instellingen.

Indien wij het gestelde in paragraaf 1.3 goed begrijpen, dan stelt de Zuidelijke Rekenkamer dat de discussie over het te voeren beleid en de te stellen kaders door provinciale staten moet geschieden, en dat vervolgens gedeputeerde staten daarbinnen dat beleid (laten) uitvoeren. Daarbij kunnen gedeputeerde staten ervoor kiezen om daarvoor al dan niet Huizen in te schakelen.

In die context ligt de fundamentele vraag over het eventuele voortbestaan van de Huizen bij gedeputeerde staten en niet bij provinciale staten.

Onze benadering komt meer vanuit de fundamentele discussie met de staten over welke relaties we als provincie willen onderhouden, en met welke risico's en verantwoordelijkheden dat gepaard kan gaan. Van daaruit articuleren wij onze wensen op het vlak van de te bereiken maatschappelijke effecten, en op welke wijze die het beste bereikt kunnen worden. Dat kán dan zijn met behulp van Huizen, maar hoeft niet per definitie zo te zijn.

Wij kiezen ervoor om deze discussie af te ronden op een wijze dat de beleidsinhoudelijke implicaties op een transparante wijze expliciet worden afgewogen en aan provinciale staten worden voorgelegd, en niet impliciet door ons college worden afgehandeld.

Wij delen niet het beeld van de Zuidelijke Rekenkamer, dat “de Huizen zelf in sterke mate inhoud geven aan het provinciale beleid” dat ze vervolgens ook zelf uitvoeren (par. 1.4, 1e alinea). In het verlengde daarvan willen wij ook een kanttekening plaatsen bij de constatering in par. 1.1, 1e alinea, dat de Huizen een aanzienlijke mate van beleidsvrijheid hebben en “deze benutten door in meerdere of mindere mate hun eigen koers te bepalen”.

Provinciale staten stellen wel degelijk de beleidskaders vast, die vervolgens via bestuurlijk en ambtelijk overleg hun vertaalslag krijgen naar de werkprogramma's van de Huizen.

Daarbij dragen de Huizen zelf ook bij aan de samenstelling van de kaders door de provincie, met name waar de inbreng vanuit het veld wordt betrokken door de provincie. In die zin is er sprake van een wisselwerking.

De feitelijke bestuurlijke afweging of aangedragen zaken hun vertaalslag/neerslag vinden in provinciaal beleid, is echter zonder enig voorbehoud de zaak van provinciale staten.

Wij als college van GS, vertalen die door provinciale staten vastgestelde kaders naar de jaarlijkse (resultaatgerichte) afspraken met de Huizen.

Vanuit die optiek onderschrijven wij de conclusie in zijn algemeenheid niet, dat de Huizen hun beleidsvrijheid benutten om “hun eigen koers te bepalen”.

De Huizen hebben de vrijheid om binnen de door provinciale staten vastgestelde kaders een eigen invulling aan de uitvoering van het beleid te geven.

Dat neemt overigens niet weg, dat het aandachtspunt dat de aansturing op inhoud altijd voor verbetering vatbaar is, door ons wordt onderschreven.

In de tweede alinea van par. 1.4 betwijfelt de Zuidelijke Rekenkamer of de beschikbare menskracht in het provinciehuis, om te werken aan de totstandkoming van het beleid, kwantitatief en kwalitatief in voldoende mate aanwezig is.

Wij hebben in het concept rapport geen grondslag voor deze conclusie kunnen vinden.

Voorshands onderschrijven wij het opgeroepen beeld echter niet omdat er geen relatie hoeft te zijn tussen het aantal formatie-eenheden dat beleidsmatig met de materie bezig is en het aantal formatie-eenheden dat met de uitvoering daarvan doende is. Het is immers niet ongebruikelijk, dat het aantal in formatie-eenheden de uitvoerende fase ruimer is.

Voor het overige geeft de concept rapportage ons geen aanleiding tot het plaatsen van kantekeningen.

Gedeputeerde Staten van Limburg

7 Nawoord rekenkamer

De Zuidelijke Rekenkamer heeft kennis genomen van de reactie van Gedeputeerde Staten. Zij betreurt het dat de conclusies en aanbevelingen van de rekenkamer voor Gedeputeerde Staten slechts aanleiding zijn geweest tot het plaatsen van enkele kanttekeningen. Met betrekking tot deze kanttekeningen stelt de rekenkamer bovendien vast dat deze op onderdelen geen goede weergave vormen van hetgeen de rekenkamer heeft opgemerkt.

De rekenkamer signaleert een intern tegenstrijdige gedachtelijn binnen de reactie van Gedeputeerde Staten. Zij merken op dat zij de fundamentele discussie met Provinciale Staten, over de relaties die zij als provincie willen onderhouden, als vertrekpunt nemen, waarna vervolgens de maatschappelijke effecten geformuleerd worden en er een keuze gemaakt wordt voor de wijze waarop die effecten het beste bereikt kunnen worden. De rekenkamer vindt het onlogisch en onjuist om eerst de relatie met de Huizen vast te leggen en pas in tweede instantie te discussiëren over de maatschappelijke effecten en de manier waarop die bereikt zouden kunnen worden.

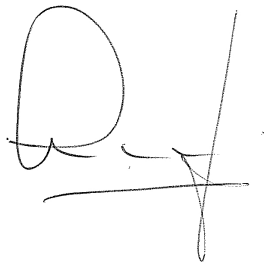
Gedeputeerde Staten hebben het gestelde in paragraaf 1.3 juist geïnterpreteerd, daar waar het de opvatting van de rekenkamer betreft dat de discussie over het te voeren beleid en de kaderstelling door Provinciale Staten moet geschieden en dat Gedeputeerde Staten vervolgens daarbinnen dat beleid (laten) uitvoeren. De in de reactie van Gedeputeerde Staten vervatte suggestie dat op grond daarvan de rekenkamer van mening zou zijn dat de principiële vraag over het al dan niet voortbestaan van de Huizen, aan Gedeputeerde Staten zou zijn voorbehouden, is onjuist en ook niet af te leiden uit het gestelde in paragraaf 1.3.

Gedeputeerde Staten merken daarnaast op dat zij niet het beeld van de rekenkamer herkennen dat “de Huizen zelf in sterke mate inhoud geven aan het provinciale beleid”. Zij verwijzen in dat verband naar de beleidskaders die door Provinciale Staten worden vastgesteld. De rekenkamer vindt het opmerkelijk dat Gedeputeerde Staten in hun reactie meteen daarop aansluitend melden dat de Huizen ook zelf bijdragen aan de samenstelling van de kaders. De rekenkamer herhaalt in dat verband haar pleidooi om het primaat van de inhoudelijke beleidskeuzes nadrukkelijk te situeren binnen de provinciale beleidscyclus.

Tot slot schrijven Gedeputeerde Staten de rekenkamer een opvatting toe, waarin betwijfeld wordt of binnen het provinciehuis in kwantitatief en kwalitatief opzicht voldoende menskracht beschikbaar is om te werken aan de totstandkoming van het beleid. Deze weergave van de opvatting van de rekenkamer verdient nuancering. De rekenkamer heeft geen reden om te twijfelen aan de kennis en kunde van de zittende provinciale medewerkers. Tegen de achtergrond van het gegeven dat de Huizen ook een rol vervullen in het aandragen en mede vormgeven van beleid, heeft

de rekenkamer een kanttekening geplaatst bij de ruimte binnen de provinciale organisatie om te zorgen voor een goede inhoudelijke aansturing. De grondslag voor deze opmerking is, in tegenstelling tot wat Gedeputeerde Staten hierover opmerken, in het rapport terug te vinden en wel in de paragrafen 4.1 (Huis voor de Sport), 4.2 (Huis voor de Kunsten) en 4.3 (Huis voor de Zorg). Het Bibliotheekhuis verschilt in dit opzicht van de andere Huizen, doordat de inrichting van die organisatie en de door haar uit te voeren werkzaamheden, voortvloeit uit de eisen die daaraan worden gesteld in het kader van de landelijke organisatieomslag van openbare bibliotheken.

Vastgesteld door de Zuidelijke Rekenkamer op 23 januari 2007.

drs. L. Markensteyn
voorzitter

drs. P.W.M. de Kroon
secretaris

Bijlage 1 Overzicht geraadpleegde documenten

Algemeen

- Algemene wet bestuursrecht (Awb), titel 4.2 Subsidies, TK 1993/1994, 23700
- Subsidieverordening provincie Limburg
- Algemene Subsidieverordening 2004, 30 januari 2004
- Notitie 'Gecontroleerd marktmechanisme en resource centra en hun betekenis voor Symbiose' voor de Vaste Commissie voor Welzijn, Cultuur en Volksgezondheid, mei 1999
- Verslag van verhandelde in Statencommissie Financiën en Algemene Zaken inzake herijking subsidierelaties (A-269-2), 27 januari 2004
- Memo inzake advisering door expertenteam, juli 2005
- Notitie voor Statencommissies Welzijn Zorg en Cultuur en Financiën en Algemene Zaken inzake monitoring van subsidie plus relaties, 20 september 2005
- Voorstel aan Provinciale Staten inzake wijziging Algemene subsidieverordening 2004 (A-303-1), 22 november 2005
- Verslag van verhandelde in Statencommissie voor Financiën en Algemene Zaken inzake wijziging Algemene Subsidieverordening (A-303-2), 9 december 2005
- Besluit Provinciale Staten inzake wijziging Algemene subsidieverordening 2004, 16 december 2005
- Sonderingsnotitie 'Subsidiestelsel: impuls voor doeltreffendheid en doelmatigheid?', Unit Control, 16 maart 2006
- Nota van de afdeling BDO voor Gedeputeerde Staten inzake Voortgangsrapportage herijking subsidierelaties (stuknummer 2006/25012), 6 juni 2006
- Memo inzake inschakeling expertenteam, 28 juni 2006
- Project Stroomlijning Subsidieproces, rapport fase 2: Uitwerking oplossingsrichting Subsidieproces, 20 juli 2006
- Rapport 'Doeltreffendheid en doelmatigheid van provinciale subsidies', Unit Control, 10 oktober 2006
- Plan van aanpak en tijdplanning voor verbetering doeltreffendheid subsidies, Unit Control, 10 oktober 2006

Huis voor de Sport

- Voorstel aan Provinciale Staten inzake kaders voor de ontwikkeling van het Huis voor de Sport (I-722-1), januari 2001
- Businessplan Huis voor de Sport, augustus 2001
- Voorstel aan Provinciale Staten inzake Businessplan Huis voor de Sport (H-298-1), 27 november 2001
- Besluit Provinciale Staten inzake de oprichting van het Huis voor de Sport, 1 februari 2002
- Akte van Oprichting Stichting Huis voor de Sport Limburg, 28 februari 2002
- Subsidieaanvraag Huis voor de Sport ter realisatie van het werkplan 2003, 30 september 2002 en 14 januari 2003 (aanvullende informatie)

- Nota van de afdeling Cultuur en Sociale Ontwikkeling aan Gedeputeerde Staten inzake de subsidieaanvraag 2003 van het Huis voor de Sport, 6 februari 2003
- Subsidiebeschikking uitvoering werkplan 2003 Huis voor de Sport, 25 februari 2003
- Directiereglement, vastgesteld door de Raad van Toezicht van het Huis voor de Sport, 23 december 2003
- Subsidieaanvraag Huis voor de Sport betreffende de uitvoering van basistaken in 2004 en de uitvoering van het project Sport-Bewegen-Gezondheid 50+ en Chronisch Zieken Nieuwe Stijl, 4 februari 2004
- Voorlopige subsidiebeschikking uitvoering basistaken 2004 Huis voor de Sport en het project Sport-Bewegen-Gezondheid 50+ en Chronisch Zieken Nieuwe Stijl, 17 februari 2004
- Voortgangsbericht van de afdeling Cultuur en Sociale Ontwikkeling aan Provinciale Staten over de stand van zaken met betrekking tot het Huis voor de Sport, 2 maart 2004
- Werkprogramma Huis voor de Sport, 17 maart 2004
- Subsidieaanvraag Huis voor de Sport voor het werkprogramma 2004, 18 maart 2004
- Aanvullende subsidiebeschikking werkplan 2004, 29 maart 2004
- Nota van de afdeling Cultuur en Sociale Ontwikkeling aan Gedeputeerde Staten inzake de subsidiëring van het werkplan 2004 van het Huis voor de Sport, 30 maart 2004
- Businessplan Huis voor de Sport Limburg 2004-2006, april 2004
- Tussentijdse evaluatie activiteiten Huis voor de Sport tot en met juni 2004, 29 juni 2004
- Jaarstukken en jaarverslag 2003, juli 2004
- Nadere Subsidieregels Sociale Ontwikkeling en Sport, Besluit van Gedeputeerde Staten d.d. 7 december 2004 (Prov. Blad 2004, nr. 126)
- Werkprogramma 2005 Huis voor de Sport, februari 2005
- Subsidieaanvraag Huis voor de Sport voor het werkprogramma 2005, 21 februari 2005
- Nota van de afdeling Zorg en Sociale Ontwikkeling aan Gedeputeerde Staten inzake de subsidiëring van het werkprogramma 2005 van het Huis voor de Sport, 31 mei 2005
- Subsidiebeschikking uitvoering werkprogramma 2005 Huis voor de Sport, 31 mei 2005
- Herziene exploitatiebegroting werkprogramma 2005 Huis voor de Sport, 15 juni 2005
- Jaarstukken en Jaarverslag 2005 Huis voor de Sport, juni 2005
- Nota van de afdeling Zorg en Sociale Ontwikkeling aan Gedeputeerde Staten inzake de eindafrekening 2003 Huis voor de Sport, 9 augustus 2005
- Subsidieafrekening van het jaarprogramma 2003, 9 augustus 2005
- Verzoek provincie aan Huis voor de Sport om aanvullende informatie teneinde het provinciaal subsidie over het jaar 2004 vast te kunnen stellen, 24 augustus 2005

- Toezending aanvullende informatie ten behoeve van eindafrekening 2004 door Huis van de Sport, 10 oktober 2005
- Werkprogramma 2006 Huis voor de Sport, september 2005
- Subsidieaanvraag Huis voor de Sport voor het werkprogramma 2006, per mail 30 september 2005, per post 3 oktober 2005
- Nota van de afdeling Zorg en Sociale Ontwikkeling aan Gedeputeerde Staten inzake de subsidiëring van het werkprogramma 2006 van het Huis voor de Sport, 6 december 2005
- Subsidiebeschikking uitvoering werkprogramma 2006 Huis voor de Sport, 20 december 2005
- Verzoek van provincie aan Huis voor de Sport om aanvullende informatie teneinde het provinciaal subsidie over het jaar 2004 vast te kunnen stellen, 11 januari 2006
- Toezending aanvullende informatie ten behoeve van eindafrekening 2004 door Huis van de Sport, 14 februari 2006
- Nadere Subsidieregels Sociale Ontwikkeling en Sport 2006-2007, Besluit Gedeputeerde Staten d.d. 28 maart 2006
- Jaarstukken 2005 en jaarverslag 2005, mei 2006
- Eindafrekening provinciale subsidie over de jaren 2004 en 2005, 31 oktober 2006

Huis voor de Kunsten

- Ondernemingsplan 2002-2006 Centrum voor Amateurkunsten Limburg, oktober 2002
- Nota van de afdeling Cultuur en Sociale Ontwikkeling aan Gedeputeerde Staten inzake opdracht- verlening aan PWC tot een quick-scan van het concept ondernemingsplan 2002-2006 Centrum voor Amateurkunsten Limburg, 15 oktober 2002
- Opdrachtverlening doorlichting Ondernemingsplan Centrum voor Amateurkunsten Limburg, 30 oktober 2002
- Quick-scan Concept Ondernemingsplan Centrum voor Amateurkunsten, 5 november 2002
- Akte van oprichting Stichting Centrum voor Amateurkunsten, 28 november 2002
- Nota van de afdeling Cultuur en Sociale Ontwikkeling aan Gedeputeerde Staten inzake bevindingen quick-scan PWC, 7 januari 2003
- Besluit Gedeputeerde Staten tot verdere realisatie van het Centrum voor Amateurkunsten, 14 januari 2003
- Nota van de afdeling Cultuur en Sociale Ontwikkeling aan Gedeputeerde Staten inzake subsidiëring Centrum voor Amateurkunsten 2003, 11 april 2003
- Rapportage 1^e kwartaal 2003 Centrum voor Amateurkunsten, 8 mei 2003
- Subsidiebeschikking 2003 Centrum voor Amateurkunsten, 13 mei 2003
- Rapportage 1^e halfjaar 2003 Centrum voor Amateurkunsten, 22 juli 2003
- Nota van de afdeling Cultuur en Sociale Ontwikkeling aan Gedeputeerde Staten inzake verdere realisatie Centrum voor Amateurkunsten, 14 oktober 2003
- Voorlopige subsidiebeschikking 2004 Centrum voor Amateurkunsten, 14 oktober 2003

- Voortgangsbericht van de afdeling Cultuur en Sociale Ontwikkeling aan Provinciale Staten over de stand van zaken met betrekking tot het Centrum voor Amateurkunsten, 2 maart 2004
- Werkplan en begroting 2004 Centrum voor Amateurkunsten, 5 april 2004
- Subsidieaanvraag Centrum voor Amateurkunsten voor 2004, 5 april 2004
- Nota van de afdeling Cultuur en Sociale Ontwikkeling aan Gedeputeerde Staten inzake subsidiëring van het Centrum voor Amateurkunsten in 2004, 14 mei 2004
- Subsidiebeschikking uitvoering werkplan 2004 Centrum voor Amateurkunsten, 22 juni 2004
- Subsidieaanvraag Centrum voor Amateurkunsten voor 2005, 19 november 2004
- Werkplan en begroting 2005 Centrum voor Amateurkunsten, 19 november 2004
- Nota van de afdeling Cultuur en Sociale Ontwikkeling aan Gedeputeerde Staten inzake subsidiëring van het Centrum voor Amateurkunsten in 2005, 1 februari 2005
- Subsidiebeschikking uitvoering werkplan 2005 Centrum voor Amateurkunsten, 1 februari 2005
- Tussentijds verslag van activiteiten en financieel verslag over de periode januari 2005 tot en met maart 2005, 26 mei 2005
- Tussentijds verslag van activiteiten en financieel verslag over de periode januari 2005 tot en met juni 2005, 11 augustus 2005
- Jaarrekening 2004 Centrum voor Amateurkunsten, 21 juni 2005
- Eindafrekening provinciale subsidie 2004 Centrum voor Amateurkunsten, 29 augustus 2005
- Nota van de afdeling Cultuur en Sociale Ontwikkeling aan Gedeputeerde Staten inzake aanvullend structureel exploitatiesubsidie aan het Huis voor de Kusten voor de ondersteuning van zes particuliere monumentenorganisaties, 8 november 2005
- Voorlopige subsidiebeschikking aanvullende subsidiëring Huis voor de Kunsten voor ondersteuning particuliere monumentenorganisaties, 8 november 2005
- Subsidieaanvraag Huis voor de Kunsten voor 2006, 15 november 2005
- Werkplan en begroting 2006 Huis voor de Kunsten, 15 november 2005
- Tussentijdsverslag activiteiten Huis voor de Kunsten periode januari tot en met september 2005, 15 november 2005
- Instemming provincie met kwartaalrapportages Huis voor de Kunsten over de periode januari tot en met september 2005 en daarbij horende begrotingswijzigingen, 29 november 2005
- Nota van de afdeling Cultuur aan Gedeputeerde Staten inzake subsidiëring van het Huis voor de Kunsten in 2006, 7 december 2005
- Subsidiebeschikking uitvoering werkplan 2006 Centrum voor Amateurkunsten, 20 december 2005
- Aanvulling werkplan en begroting 2006 Huis voor de Kunsten, 6 januari 2006
- Subsidiebeschikking aanvullende subsidiëring Huis voor de Kunsten voor ondersteuning particuliere monumentenorganisaties, 31 januari 2006
- Jaarrekening Huis voor de Kunsten 2005, april 2006

Huis voor de Zorg

- Ondernemingsplan Huis voor de PCGO, oktober 2002
- Voorstel aan Provinciale Staten inzake Ondernemingsplan Huis voor de PCGO (H-308-1), 19 november 2002
- Besluit van Provinciale Staten tot subsidiëring van het Huis voor de PCGO, februari 2003
- Brief van de provincie aan het Huis voor de Zorg inzake implementatie van het Huis, 11 maart 2003
- Subsidieaanvraag Huis voor de PCGO voor 2003, 9 april 2003
- Subsidiebeschikking 2003 op basis van het Ondernemingsplan van het Huis voor de PCGO, 28 juli 2003
- Brief van de provincie aan het Huis voor de PCGO inzake het werkplan en de begroting 2004 Huis voor de Zorg, 2 september 2003
- Subsidieaanvraag Huis voor de Zorg voor 2004, 29 oktober 2003
- Werkplan en begroting 2004 Huis voor de Zorg, oktober 2003
- Verzoek van provincie aan het Huis voor de Zorg inzake het werkplan en de begroting over het jaar 2004, 25 november 2003
- Brief van de afdeling ZRG aan de leden van Provinciale Staten over de voortgang van de (implementatie van) het Huis voor de Zorg, 9 december 2003
- Toezending aanvullende informatie inzake het werkplan 2004 van het Huis voor de Zorg, 12 december 2003
- Jaarverslag en jaarrekening 2003 Huis voor de Zorg, 30 maart 2004
- Nota van de afdeling Zorg voor Gedeputeerde Staten inzake het werkplan 2004 van het Huis voor de Zorg, 18 mei 2004
- Subsidiebeschikking uitvoering werkplan 2004 Huis voor de Zorg, 18 mei 2004
- Subsidiebeschikking voor aanvullende projecten op het werkplan 2004 Huis voor de Zorg, 22 juni 2004
- Subsidieaanvraag Huis voor de Zorg voor 2005, 28 september 2004
- Werkplan en begroting 2005 Huis voor de Zorg, september 2004
- Afrekening provinciaal subsidie 2003, 10 mei 2005
- Subsidiebeschikking uitvoering werkplan 2005 Huis voor de Zorg, 7 juni 2005
- Jaarverslag en jaarrekening 2004 Huis voor de Zorg, 30 juni 2005
- Subsidieaanvraag Huis voor de Zorg voor extra incidenteel exploitatiesubsidie ter dekking van frictiekosten,
- Subsidiebeschikking extra incidenteel exploitatiesubsidie Huis voor de Zorg, 27 juli 2005
- Subsidieaanvraag Huis voor de Zorg voor 2006, 28 september 2005
- Werkplan en begroting 2006 Huis voor de Zorg, september 2005
- Quick-scan werkplan financiële positie Huis voor de Zorg, PricewaterhouseCoopers (PWC), 31 oktober 2005
- Afrekening provinciaal subsidie over het jaar 2004, 30 november 2005
- Nota van de afdeling Zorg en Sociale Ontwikkeling voor Gedeputeerde Staten inzake het werkplan 2006 van het Huis voor de Zorg, 20 december 2005
- Subsidiebeschikking uitvoering werkplan 2006 Huis voor de Zorg, 10 januari 2006
- Jaarverslag en jaarrekening 2005 Huis voor de Zorg

- Kwartaalrapportage tot en met 2^e kwartaal 2006 Huis voor de Zorg

Bibliotheekhuis

- Bestuursconvenant Limburgs Bibliotheeknetwerk, 25 januari 2001
- Voorstel aan Provinciale Staten inzake transitiefase herpositionering openbaar bibliotheekwerk Limburg (H-292-1), 20 februari 2001
- Verslag van het verhandelde in de Vaste Commissie Financiën en Algemene Zaken inzake transitiefase herpositionering openbaar bibliotheekwerk Limburg (H-292-3), 23 maart 2001
- Verslag van het verhandelde in de Vaste Commissie Welzijn, Zorg en Cultuur inzake transitiefase herpositionering openbaar bibliotheekwerk Limburg (H-292-2), 26 maart 2001
- Voorstel aan Provinciale Staten inzake koepelconvenant herstructurering openbaar bibliotheeknetwerk (I-725-1), 14 augustus 2001
- Draaiboek inzake de verzelfstandiging van de Unit Bibliotheekwerk van de stichting Symbiose, 1 september 2003
- Notitie van de afdeling Cultuur en Sociale Ontwikkeling aan de Statencommissie voor Welzijn, Zorg en Cultuur inzake de voortgang van de herpositionering van het bibliotheekwerk, 11 november 2003
- Overeenkomst op hoofdpunten (verzelfstandiging UBS) tussen provincie Limburg en Stichting Symbiose, 19 december 2003
- Voorstel aan Provinciale Staten inzake het aangaan van een subsidierelatie met de Stichting Bibliotheekhuis per 1 juni 2004 (H-317-1), 4 mei 2004
- Statuten Stichting Bibliotheekhuis, 17 mei 2004
- Voorstel aan Provinciale Staten inzake bijstelling provinciaal bibliotheekbeleid (H-320-1), 29 juni 2004
- Verslag van het verhandelde in de Statencommissie voor Welzijn, Zorg en Cultuur betreffende de bijstelling van het provinciaal bibliotheekbeleid (H-320-2), 15 juli 2004
- Subsidiebeschikking reguliere dienstverlening Bibliotheekhuis over de periode 1 september 2004 tot en met 31 december 2004, 31 augustus 2004
- Marsrouteplan Bibliotheekvernieuwing 2005-2007 provincie Limburg, 22 februari 2005
- Nota van de afdeling Cultuur en Sociale Ontwikkeling aan Gedeputeerde Staten inzake het Marsrouteplan, 22 februari 2005
- Rapportage 1^e kwartaal 2005 Bibliotheekhuis, 28 april 2005
- Perioderekening 2005 (periode 1-1-2005 tot en met 31-3-2005) Bibliotheekhuis, 28 april 2005
- Aanvraag provinciaal subsidie ter bekostiging van investeringsmiddelen Bibliotheekhuis, 18 mei 2005 en 29 juni 2005
- Jaarrekening 2004 Bibliotheekhuis, 1 juni 2005
- Subsidiebeschikking uitvoering voorlopig werkplan en begroting 2005 Bibliotheekhuis, 5 juli 2005
- Rapportage 2^e kwartaal 2005 Bibliotheekhuis, 19 juli 2005

- Subsidietoekenning bekostiging investeringsmiddelen Bibliotheekhuis, 9 augustus 2005
- Definitief werkplan 2005 Bibliotheekhuis, 9 augustus 2005
- Gewijzigde begroting 2005 Bibliotheekhuis, 9 augustus 2005
- Perioderekening tot en met juni 2005 Bibliotheekhuis, 18 augustus 2005
- Verzoek Bibliotheekhuis tot definitieve vaststelling werkplan 2005 en de gewijzigde begroting 2005, 18 augustus 2005
- Bedrijfsplan Bibliotheekhuis, 20 september 2005
- Verzoek provincie om aanvullende informatie ten behoeve van de afrekening van het provinciaal subsidie 2004 Bibliotheekhuis, 10 oktober 2005
- Subsidiebeschikking uitvoering werkplan 2005 Bibliotheekhuis en reactie op bedrijfsplan, kwartaalrapportages 2005, investeringsmiddelen en achtergrondcollectie, 8 november 2005
- Perioderekening tot en met september 2005 en kwartaalrapportage 3^e kwartaal Bibliotheekhuis, 14 november 2005
- Afrekening provinciaal subsidie 2004 Bibliotheekhuis, 22 november 2005
- Aanvulling op het Marsrouteplan Bibliotheekvernieuwing voor het jaar 2006, 14 maart 2006
- Werkplan en begroting Bibliotheekhuis 2006, september 2005
- Subsidieaanvraag Bibliotheekhuis voor 2006, 29 september 2005
- Bijgestelde begroting 2006 Bibliotheekhuis, 21 november 2005
- Definitief werkplan 2006 Bibliotheekhuis, 4 januari 2006
- Subsidiebeschikking uitvoering werkplan 2006 Bibliotheekhuis, 21 maart 2006
- Jaarrekening 2005 Bibliotheekhuis, 27 juni 2006
- Wijziging subsidiebeschikking uitvoering werkplan 2006 Bibliotheekhuis, 24 mei 2006
- Subsidieaanvraag project Personeelsdag Bibliotheekhuis, 25 juli 2006
- Verzoek om aanvullende informatie ten behoeve van de afrekening provinciaal subsidie over het jaar 2005, 31 juli 2006
- Subsidieaanvraag project Limburgweek Bibliotheekhuis, 3 augustus 2006
- Subsidiebeschikking uitvoering project Personeelsdag Bibliotheekhuis, 12 september 2006
- Subsidiebeschikking uitvoering project Limburgweek Bibliotheekhuis, 12 september 2006

Bijlage 2 Overzicht geïnterviewde personen

Directeur Huis voor de Sport
dhr. J. Opgenoord d.d. 12-10-2006

Directeur Huis voor de Zorg
dhr. J. Maes d.d. 12-10-2006

Directeur Huis voor de Kunsten
dhr. L. Benders d.d. 19-10-2006

Accountmanager Huis voor de Zorg
dhr. E.J.H. Balg d.d. 24-10-2006

Accountmanager Huis voor de Zorg tot september 2005
mw. C.H.M. Selen-Verdellen d.d. 24-10-2006

Accountmanager Huis voor de Kunsten
dhr. P.G.P.M. Coenen d.d. 24-10-2006

Accountmanager Bibliotheekhuis
mw. I.L. Mallée d.d. 24-10-2006

Directeur Bibliotheekhuis
mw. L. Wiggers d.d. 25-10-2006

Expertenteam
dhr. H.M.I.M.J. von Schwartzenberg d.d. 26-10-2006

Expertenteam
mw. R.C.W. Derichs d.d. 26-10-2006

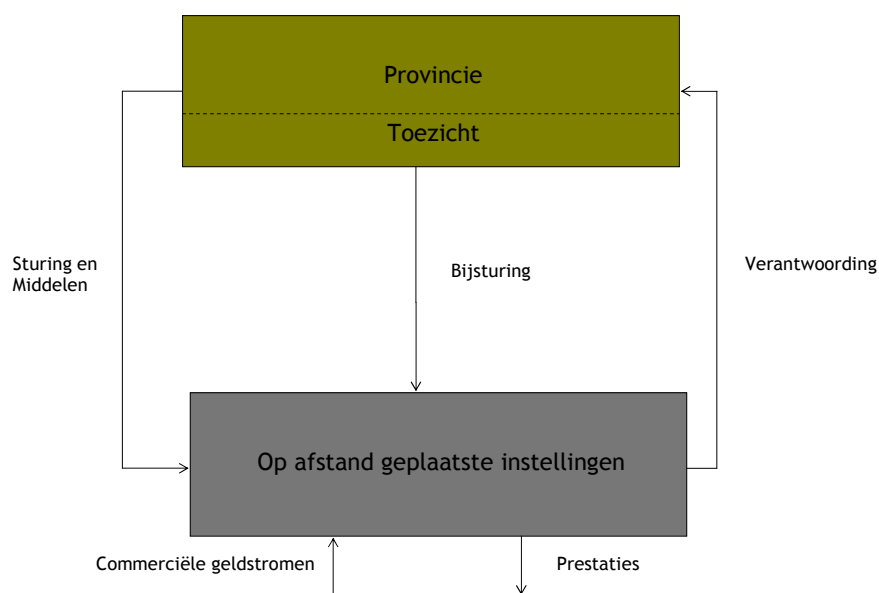
Accountmanager Huis voor de Sport
dhr. P.J.G.M. Orbons d.d. 26-10-2006

Gedeputeerde
mw. O.M.T. Wolfs d.d. 26-10-2006

Bijlage 3 Normenkader

Inleiding

De provincie kan de uitvoering van haar beleid over laten aan zelfstandige instellingen. Zij zal dan via toezicht moeten nagaan of deze uitvoering bijdraagt aan een doelmatige en effectieve realisatie van haar beleidsdoelstellingen. De instellingen zullen zich hierover op transparante wijze dienen te verantwoorden. In onderstaande figuur is dit schematisch weergegeven³⁸.

De sturingsvisie en bestuurlijke verhoudingen (besturingsarrangement) zijn bepalend voor de eisen die gesteld kunnen worden aan het toezicht door de provincie en de verantwoording door de instellingen. Wat dit betreft beschouwt de rekenkamer het project Herijking Provinciale Subsidierelaties als bestuurlijke realiteit. Dit betekent dat bij het opstellen van het normenkader de volgende uitgangspunten in acht zijn genomen:

- *de provincie gaat meer sturen op de gewenste uitkomst en/of het gewenste resultaat;*
- *de provincie zal meer afstand gaan houden, minder betrokken zijn en minder risico gaan lopen;*
- *de subsidieontvangers krijgen meer eigen ruimte en meer verantwoordelijkheid.*

³⁸ Ontleend aan Handreiking toezicht op rechtspersonen met een wettelijke taak. Algemene Rekenkamer, 29 maart 2001

Normenkader Toezicht en Verantwoording

Definitie toezicht³⁹

Toezicht is het verzamelen van informatie over de vraag of een handeling of zaak voldoet aan de daaraangestelde eisen, het zich daarna vormen van een oordeel daarover en het eventueel naar aanleiding daarvan interveniëren.

Als de provincie de uitvoering van haar beleid deels overlaat aan instellingen buiten de provincie zal zij periodiek moeten beoordelen in hoeverre deze uitvoering bijdraagt aan het realiseren van haar doelstellingen. Daartoe dient de provincie bij de instellingen informatie te verzamelen over:

- de taakuitvoering (activiteiten, prestaties en effecten);
- de besteding, en indien relevant de ontvangst, van de publieke middelen;
- de bedrijfsvoering op hoofdlijnen.

De taakuitvoering dient doelmatig plaats te vinden. Bovendien moeten de activiteiten die de instellingen verrichten leiden tot met de provincie (vooraf) afgesproken prestaties en deze prestaties moeten leiden tot de beoogde effecten van het beleid van de provincie.

De inning en besteding van publieke middelen dient rechtmatig plaats te vinden.

Onder bedrijfsvoering wordt verstaan het financieel beheer en overig beheer. Dit beheer dient ordelijk en controleerbaar plaats te vinden.

Op basis van de opgeleverde informatie dient de provincie zich (jaarlijks) een oordeel te vormen over de vraag of de instellingen voldoen aan de eisen die aan hun functioneren worden gesteld. Deze beoordeling dient tot conclusies te leiden over de doelmatigheid en doeltreffendheid van beleid. Voorts moet de provincie kunnen bijsturen of zelfs ingrijpen als de instellingen niet goed functioneren. Daartoe dient de provincie over voldoende bevoegdheden te beschikken om daadwerkelijk maatregelen te kunnen nemen.

Algemene normen

1. de provincie dient met de instellingen afspraken te maken en vast te leggen over welke informatie, op welke wijze, met welke frequentie, op welk moment, door en bij wie aangeleverd dient te worden;
2. de provincie dient de kwaliteit van de aangeleverde informatie te bewaken. De informatie dient relevant, deugdelijk (juist, volledig en betrouwbaar), conform (wettelijke) voorschriften, tijdig, samenhangend en evenwichtig te zijn.

³⁹Definitie van de Algemene Rekenkamer, die ook gehanteerd wordt door onder andere de minister van BZK, de Ambtelijke Commissie Toezicht en het Kabinet.

Normen taakuitvoering

De provincie dient:

1. beleidsdoelstellingen te formuleren in termen van externe prestaties van de instellingen (output) en in termen van te bereiken maatschappelijke effecten (outcome);
2. met de instellingen afspraken te maken over de door de instellingen te leveren prestaties en de daarmee te bereiken effecten;
3. inzicht te hebben in de mate waarin de geplande prestaties en effecten al dan niet door de instellingen zijn bereikt en wat de oorzaken zijn van achterblijvende resultaten.

De instellingen hebben een eigen bestuurlijke verantwoordelijkheid voor de wijze waarop zij op afstand van de provincie publieke taken uitvoeren en voor het opstellen van de (jaar)stukken waarmee zij zich dienen te verantwoorden over deze taakuitoefening, de in dat kader geleverde prestaties, de uitgevoerde activiteiten en de daarmee bereikte effecten.

De provincie heeft informatie van de instellingen over prestaties en bereikte effecten nodig voor de verdere ontwikkeling en (bij)sturing van haar beleid. Met het oog daarop dient de provincie aan te geven over welke prestaties zij in ieder geval geïnformeerd wenst te worden.

De instellingen dienen:

1. inzicht te bieden in de beoogde en gerealiseerde doelstellingen en effecten van beleid (zoveel mogelijk gekwantificeerd);
2. inzicht te bieden in de daartoe te leveren en geleverde prestaties/activiteiten (zoveel mogelijk gekwantificeerd) en de kwaliteit daarvan;
3. inzicht te bieden in de in te zetten en ingezette middelen (kosten) per prestatie/activiteit;
4. verschillen tussen beoogde en gerealiseerde effecten, doelstellingen en begrote kosten te verklaren;
5. inzicht te bieden in de maatregelen die naar aanleiding van de meting van gerealiseerde doelstellingen en effecten zijn en worden genomen.

De informatie over prestaties en gerealiseerde effecten (prestatiegegevens) dient aan de volgende eisen te voldoen:

- *Specifiek*: helder omschreven en onderbouwd
- *Meetbaar*
- *Afgesproken*: beide partijen moeten op de hoogte zijn
- *Realistisch*: actueel en haalbaar
- *Tijdgebonden*: met een duidelijke planning met mijlpalen en op tijd beschikbaar
- *Consistent*: in de tijd vergelijkbaar en aansluiten bij de wijze waarop het beleid is gedefinieerd
- *Volledig*: het beleid dient voldoende te zijn afgedekt met beleidsinformatie

- *Juist*: de prestatiegegevens moeten overeenkomen met de feiten, dus betrouwbaar en valide zijn

Normen bestedingen publieke middelen

Omdat instellingen buiten de provincie met publiek geld publieke taken uitvoeren, moeten zij zich over de besteding, en indien relevant over de ontvangst, van dit geld verantwoorden (financiële verantwoording). Deze verantwoording (veelal jaarverslag) bestaat ten minste uit:

1. een balans (financiële positie) en een toelichting hierop;
2. een resultatenrekening (financieel resultaat) en een toelichting hierop.

De toelichtingen bevatten onder meer:

- uitleg van belangrijke posten;
- verklaring van verschillen tussen cijfers van het betreffende en het voorgaande jaar;
- verklaring van verschillen tussen begroting en realisatie;
- opvallende ontwikkelingen;
- verliezen en risico's voorzover bekend voor het einde van het boekjaar;
- waarderingsprincipes, veronderstellingen, schattingen en inherente onzekerheden;
- overheidsbijdragen;
- subsidieverplichtingen.

De besteding van de publieke middelen door de instellingen dient rechtmatig⁴⁰ plaats te vinden. De instellingen dienen zich hierover te verantwoorden. Daartoe dienen zij bij hun financiële verantwoording (jaarverslag) een accountantsverklaring te voegen over de rechtmatigheid van de uitgegeven en ontvangen publieke gelden.

De provincie kan voor haar eigen oordeelsvorming omtrent (de rechtmatigheid van) de besteding van de publieke gelden gebruik maken van de financiële verantwoordingsstukken van de instellingen en de oordelen van de externe accountant daarover. Deze dienen dan wel te voldoen aan de eisen die de provincie hieraan stelt. Dit vereist heldere instructies vooraf vastgelegd in een controleprotocol en steekproefsgewijze toetsing achteraf.

De accountantsverklaring bevat een oordeel over:

1. het getrouwe beeld dat de jaarrekening geeft van de grootte en samenstelling van het vermogen en resultaat;
2. de naleving van de wettelijke bepalingen inzake de jaarrekening;
3. de rechtmatigheid van de uitgegeven en ontvangen publieke gelden.

⁴⁰ Rechtmatig wil zeggen in overeenstemming met de voorschriften die aan de besteding en/of ontvangst van de publieke middelen zijn gesteld.

Normen bedrijfsvoering

Het op afstand van de provincie plaatsen van instellingen impliceert dat deze instellingen in beginsel zelf verantwoordelijk zijn voor de bedrijfsvoering en een goede verantwoording hierover.

Omdat sommige aspecten van de bedrijfsvoering van deze instellingen, zoals kostenbeheersing en toegankelijkheid, cruciaal zijn voor de continuïteit van de publieke dienstverlening en de borging van het publieke belang dient de provincie inzicht in deze aspecten te hebben.

De provincie dient middels een risico-analyse vast stellen welke onderdelen van de bedrijfsvoering van belang zijn voor het waarborgen van de continuïteit van de te leveren prestaties en het publiek belang. Gedacht kan worden aan onderwerpen als:

- de AO en het systeem van informatievoorziening;
- kwaliteitsborging;
- personeel;
- integriteit;
- misbruik en oneigenlijk gebruik;
- scheiding van publieke en private geldstromen en gegevens.

De instellingen dienen zich over deze onderdelen te verantwoorden. Dit kan door middel van een bedrijfsvoeringsverklaring. Een bedrijfsvoeringsverklaring impliceert:

- een verklaring van het bestuur waaruit blijkt dat de bedrijfsvoering op te benoemen onderdelen aan bepaalde afgesproken eisen heeft voldaan;
- een set bijbehorende normen waarnaar in de verklaring wordt verwezen;
- aandacht voor bijzondere onderwerpen op speciaal verzoek van een belanghebbende;
- een beschrijving van tekortkomingen en de oorzaken daarvan; maatregelen ter verbetering en de tijdspanne waarbinnen tekortkomingen zullen worden opgeheven.

Indien (nog) geen gebruik wordt gemaakt van een bedrijfsvoeringsverklaring wordt per onderdeel van de bedrijfsvoering gerapporteerd.